

Kohti
lapsiystävällisiä
maakuntia

MLL:n Kymen piiri
2017

MANNERHEIMIN
LASTENSUOJELULIITON
Kymen piiri

Lapset ensin.

Sisältö

- Alkusanat | s. 4
- Lapsi- ja perhepoliittinen vaikuttaminen | s. 5
  - Piirin järjestämät koulutukset kumppanuuskunnissa | s. 5
  - Paikalliset yhteistyöverkostot ja tapahtumat | s. 5
  - Valtakunnalliset yhteistyöverkostot ja tapahtumat | s. 6
  - Viestintä | s. 7
- Yhdistysten vapaaehtoistoiminnan ammatillinen ohjaus ja tuki | s. 8
  - Jäsen ja järjestötyön tuki | s. 9
  - Yhdistysten toteuttama perhekeskustoiminta | s. 9
    - Perhekahvilat, vertaisryhmät ja kerhot | s.9
    - Lukumummi- ja -vaaritoiminta | s.9
- Piirin toteuttama varhainen tuki | s. 10
  - Ammatillisesti ohjatut vertaisryhmät | s. 10
  - Lastenhoitotoiminta | s. 11
  - Tukihenkilötoiminta | s. 12
    - Kaveritoiminta | s. 12
    - Perhekummitoiminta | s. 12
    - Ystäväksi maahanmuuttajaäidille -toiminta | s. 13
- Nuorisotoiminta | s. 14
  - Kummi- ja tukioppilas- sekä tutortoiminta | s. 14
    - Oppilaiden perus- ja jatkokoulutukset | s. 14
    - Ohjaajien koulutukset | s. 14
    - Myönteinen nettikulttuuri -koulutus tukioppilaille ja tukioppilasohjaajille | s. 15
  - Mediakasvatusaiheiset koulutukset ja vanhempainillat | s. 15
  - Mediatyöpaja | s. 15
  - Nuorisotoiminnan tapahtumia | s. 16
  - Paikallisyhdistysten nuorisotyön tukeminen | s. 16
- Ammatilliset perhepalvelut | s. 17
  - Tuotetut tunnit | s. 17
  - Perhetyöntekijät | s. 18
  - Perheet | s. 18
  - Laatutyöskentely | s. 18
- Kehittämishankkeet | s. 19
  - Mie Kuulun! Turhautumisesta toiminnaksi -hanke (2017—2019) | s. 19
  - Osallisuutta oppimassa -hanke (2017—2018) | s. 21
  - Lape -hanke (2017) | s. 22
  - Ånni -hanke (2016—2017) | s. 23
- Hallinto | s. 24
  - Piirihallitus | s. 24
  - Henkilöstö | s. 25
- Talous | s. 25
  - Rahoitus | s. 25
  - Toimintaamme tukeneet | s. 26

Alkusanat

Mannerheimin Lastensuojeluliitto (MLL) on avoin kansalaisjärjestö, joka edistää lasten, nuorten ja lapsiperheiden hyvinvointia. MLL on maan kattava järjestö, johon kuuluu 556 paikallisyhdistystä ja 10 piirijärjestöä sekä 86 849 henkilöjäsentä. MLL:n Kymen piirin toimialue on Kymenlaakso ja Etelä-Karjala. Piirissä on 34 paikallisyhdistystä, Etelä-Karjalassa 17 ja Kymenlaaksossa 17. Jäseniä Kymen piirin alueella vuoden 2017 lopussa oli 4567.

Kesäkuussa 2017 MLL:n liittokokous vahvisti liiton kolmivuotissuunnitelman vuosiksi 2018—2020. Kolmivuotissuunnitelma ohjaa vuosittaista toiminnan suunnittelua keskusjärjestössä, piireissä ja paikallisyhdistyksissä. Kolmivuotiskauden keskeisiin teemoihin kuuluu perhekeskuskumppanuuden vahvistaminen kunnissa ja maakunnissa sekä vaikuttaminen lapsiystävällisen toimintakulttuurin toteutumiseksi.

MLL:n Kymen piiri on ollut vahva kumppani lapsiperhepalveluiden kehittäjänä ja toteuttajana kuudessa kumppanuuskunnassa; Haminassa, Imatralla, Kouvolassa, Kotkassa, Lappeenrannassa ja Pyhtäällä. Luumäen kanssa sovittiin yhteistyön aloittamisesta vuoden 2018 alusta. MLL on täydentänyt kunnan perhekeskustoimintaa erityisesti lasten ja perheiden osallisuuteen ja kuulemiseen liittyvissä käytännöissä, matalan kynnyksen toimintapaikkojen tarjonnassa ja hyvinvointitiedon keräämisessä suoraan lapsilta ja perheiltä. Piirin koordinoimaan tukihenkilötoimintaan, johon kuuluivat kaveritoiminta sekä STEA:n tukemat ystäväksi maahanmuuttajaäidille -toiminta ja perhekkummitoiminta, osallistui 160 vapaaehtoista, jotka auttoivat yli 140 perhettä. Tilapäistä lastenhoitoapua välitettiin 1241 tuntia. Ammatillisesti ohjattujen vertaisryhmien aiheina olivat vauvan ja vanhemman vuorovaikutus sekä hoitovapaalta työelämään palaaminen. Paikallisyhdistykset järjestivät alueen lapsiperheille perhekahviloita, vertaisryhmiä, kerhoja sekä tilaisuuksia ja tapahtumia, joissa kohdattiin 11 272 lasta ja 12 772 aikuista. MLL:n Kymen piirin ammatillisia perhepalveluita tuotettiin Kotkalla ja Kouvolla ostopalvelusopimusten puitteissa yhteensä 7300 tuntia.

Vuotta 2017 leimasi vahvasti lapsi- ja perhepalveluiden muutosohjelma (lape 2017—2018). MLL:n Kymen piiri oli aktiivisesti mukana sekä Kymenlaakson että Etelä-Karjalan työryhmissä. Kymenlaakson lape -hankkeen painopisteet ovat perhekeskustoiminta sekä erityisen tuen palvelut. Etelä-Karjalassa edellisten lisäksi myös koulu- ja opetustoimen sekä lapsiystävällisen toimintakulttuurin kehittäminen. Yhteistyötä tehtiin tiiviisti myös järjestöjen palvelupolkuja sote-muutoksessa rakentavien järjestöagenttien kanssa. Piiri on Järjestö 2.0. -hankkeen kumppani, ja toiminnanjohtaja ohjausryhmän jäsen.

MLL:n Kymen piiri jatkoi vuonna 2017 päämäärätietoista työtä sen eteen, että Suomi on lapsiystävällinen yhteiskunta, jossa lapsen etu asetetaan etusijalle ja jossa lapset ja nuoret voivat hyvin MLL:n Suunta 2024 tavoitteen mukaisesti. MLL:oa tarvitaan vahvistamaan kuntien hyvinvointiverkostoa ja nostamaan lapsi näkyväksi yhteiskunnan jäseneksi. Tavoitteena on, että jokainen piirimme alueen kunta on kumppanimme.

Kouvolassa 21.3.2018
Piirihallitus

Lapsi- ja perhepoliittinen vaikuttaminen

MLL toimii lasten oikeuksien puolesta ja rakentaa yhdessä kumppaneidensa kanssa lapsiystävällistä yhteiskuntaa, jossa lapsia ja lapsuutta arvostetaan ja jossa kaikki kantavat vastuunsa lasten hyvinvoinnista. Lasten ja nuorten hyvinvointi rakentuu perheessä, vertaissuhteissa sekä arjen peruspalveluissa. Ajoissa tarjottu tuki on tehokkain ja ehkäisee arjen ongelmien kasautumista. Taloudellisesti haastavina aikoina on erityisen tärkeää nostaa esiin päätösten pitkäaikaisia vaikutuksia, koska lasten palveluihin kohdistettu leikkaus voi nopeasti kasvattaa kunnan menoja lasten ja perheiden ongel-

mien pitkittyessä ja kärjistyessä. Lapsiystävällisen yhteiskunnan toteuttaminen vaatii vahvaa vaikuttamistyötä, jossa korostuu kaikilla tasoilla yhteistyön ja kumppanuuden merkitys. Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen tulee olla suunnitelmallista, tavoitteellista, monialaista ja monitoimijaista. MLL:ä tarvitaan vahvistamaan kuntien hyvinvointiverkostoa ja nostamaan lapsi näkyväksi yhteiskunnan jäseneksi. Lapsiin kohdistuvat vaikutukset tulee arvioida kaikilla päätöksentekotasolla. Piiri vastaa MLL:n alueellisesta ja maakunnallisesta vaikuttamisesta sekä tukee yhdistysten vaikuttamistoimintaa.

Piirin järjestämät koulutukset kumppanuuskunnissa

MLL:n Kymen piiri järjesti vuonna 2017 nuorisoseminaarin Kouvolassa. Lisätietoja Kouvolan Ohjaamon kanssa järjestetystä nuorisoseminaarista sivulla 16.

Paikalliset yhteistyöverkostot ja tapahtumat

MLL:n Kymen piiri kuuluu edustajiensa välityksellä useisiin alueensa verkostoihin ja oli mukana tapahtumissa, joiden tavoitteena on edistää lasten, nuorten ja lapsiperheiden elinoloja ja palveluita. Kumppanuuskuntien kanssa tavattiin säännöllisesti suunnittelemaan ja arvioimaan yhteistyötä. Kuntien, Carean ja Eksoten virkamiehiä, kuntapäätäjii sekä muiden järjestöjen edustajia kohdattiin lapsi ja perhepalveluiden (Lape) muutosohjelman eri työryhmissä, joita kokoontui lähes viikoittain. Piirin toiminnanjohtaja on kutsuttu mukana molempien maakuntien lape -ohjausryhmässä sekä Etelä-Karjalassa lapsiystävällisen hallinnon toimintamallin kehittämissä. Koordinaattorit olivat laaja-alaisesti mukana kasvatusta ja opetustoimen sekä perhekeskustoimintamallin kehittämissä, kuten vanhemmuuden ja parisuhteen sekä maahanmuuttajalasten ja heidän perheidensä matalan kynnyksen palveluiden ryhmissä. Perhepalvelupäällikkö oli mukana erityis- ja vaativan tason palveluiden kehittämissä.

Valtakunnalliset yhteistyöverkostot ja tapahtumat

Piiri osallistui MLL:n valtakunnallisiin Lapset ensin- ja Hyvä Joulumieli -kampanjoihin sekä järjesti Hyvä alku koulutielletapahtuman Haminan Vehkalahten koululla.

Piiri organisoii alueellaan Hyvä Joulumieli -kampanjan lahjakorttien jaon. Kymen piirin paikallisyhdistykset jakoivat oman alueensa vähävaraisille lapsiperheille 1050 kpl 70 euron arvoista ruokalahjakorttia. Kampanjaan osallistui 29 yhdistystä sekä 2 yhteistyökumppania.

Ylimmäinen kuva: MLL:n Kymen piiri luovutti 6.6. Lastensuojelun kesäpäivien yhteydessä Kotkan kaupungille Lapsiystävällinen kunta -tunnustuksen kiitoksena uusien toimintamallien rohkeasta ja ennakkoluulottomasta kehitystyöstä. Tunnustuksen vastaanottivat palvelujohtaja Jorma Haapanen ja perhepalvelujohtaja Hannele Pajanen.

2. ylimmäinen kuva: MLL:n Kymen piiri vieraili Lappeenrantaan paikallisyhdistyksen perinteisessä Lapsen oikeuksien päivän aamupuurotilaisuudessa 20.11. ja palkitsi samalla yhdistyksen Vuoden Teko- palkinnolla 95-vuotisjuhlavuoden tapahtumakokonaisuudesta. Tunnustuksen vastaanottivat yhdistyksen puheenjohtaja Reeta Kalliokoski ja sihteeri Helena Jauhiainen.

2. alimmainen kuva: MLL:n Kymen piirin perinteisessä aamupuurotapahtumassa vieraili noin 50 kutsuvierasta.

Alimmainen kuva: Hyvä Joulumieli -kampanjan avaus toteutettiin Kauppakeskus Iso-Kristiinassa Etelä-Karjalan Osuuskauppa Eekoon tuella sekä SaiPan avustuksella. Kampanja näkyi myös kauppakeskuksen sekä Imatran Prismän suurilla valotauluilla.

Viestintä

Lapsiystävällisen yhteiskunnan toteutuminen vaatii vahvaa vaikuttamistyötä ja sitä tukevaa viestintää. Vuonna 2017 piirin viestinnän suunnitelmallisuuteen kiinnitettiin erityistä huomiota. Panostus näkyi ennen kaikkea mediaosumien määrässä, joita oli yli sata kappaletta. Verkkosivujen ja sähköisen uutiskirjeiden ja muiden viestintäkanavien ulkoasua kehitettiin selkeämmäksi. Uutena viestintäkanavana otettiin käyttöön sosiaalisen median palvelu Twitter. Kaikessa viestinnässä huomioitiin se, että ilme oli MLL:n graafisen ohjeistuksen mukaista. Myös yhdistyksiä tuettiin MLL:n ilmeen toteuttamisessa.

Eiten mediahuomiota vuoden aikana saivat tukihenkilötoiminta ja -koulutukset sekä viime vuonna käynnistynyt Mie Kuulun! -nuorisohanke. Yksittäisistä mediatapahtumista erityisen suurta huomiota saivat myös Vuoden Teko -tunnustuksella palkittu lastenlääkäri Timo Sillanpää sekä eteläkorealaisen kuvausryhmän haastattelema kaveripari Jaakko ja Miikka. Koordinaattoreita ja toiminnanjohtajaa haastateltiin paikallis- ja maakuntalehtiin, radioon ja televisioon. Lisäksi paikallisyhdistysten omat tapahtumat näkyivät hienosti eri medioissa. Esimerkiksi Kouvolan paikallisyhdistyksen taidetapahtuma Kymiruukilla, Kuusankosken yhdistyksen Suomi100-tapahtuma Kettumäen kansanpuistolla ja lukumummitoiminnan käynnistyminen Karhulassa saivat paljon näkyvyyttä. Suomen ja piirin juhluvuoden lisäksi usea paikallisyhdistys vietti omia 95-vuotisjuhliansa. Piiri tuki paikallisyhdistyksiä mielipidekirjoitusten ja kannanottojen kirjoittamisessa sekä muussa vaikuttamistyössä. MLL:n esitteitä toimitettiin piiristä käsin muun muassa alueen neuvoloihin ja yhteis palvelupisteisiin. Myös yhdistyksiä kannustettiin ja autettiin hankkimaan MLL:n lapsiperheille suunnattuja materiaaleja ja toimittamaan ne paikkoihin, missä lapsiperheet liikkuvat.

Yhdistyksiin ja vapaaehtoisiiin piiri piti yhteyttä puhelimitse, sähköpostitse sekä sähköisin piiriviestein, joihin koottiin ajan-kohtaiset asiat. Piiriviestejä lähti vuoden aikana 10. Lisäksi muita jäsentiedotteita lähetettiin 38 kappaletta. Piirin toiminnasta tiedotettiin yhdistyksille myös piirin Facebook- ja www-sivujen sekä erilaisten järjestöportaalien kautta. Kuntien perhepalveluiden virkamiehiin, koulujen rehtoreihin sekä alueen muihin järjestöihin ja toimijoihin sekä päättäjiin pidettiin säännöllisesti yhteyttä niin henkilökohtaisesti kuin sähköisin uutiskirjein.

Kouvolan lapsiperheet saivat omat sivut
Lapsiperheitä on ollut oma sivustonsa Kouvolan kaupungin verkkosivustolla.
Lapsiperheille on avattu Kouvolassa oma sivusto, josta tulee perheiden aikien.
— Ideana on kerätä tällaisen hyödyllistä tietoa perheille kooneet palvelupäällikkö Helena Kuusisto ja viestintäjohtaja Anja Kumpulainen.

MML:itä tunnustus Kotkan perhepalveluille
Mannerheimin Lastensuojeluliiton (MML) Kymen piiri antoi Perheen päivän tunnustuksen Kotkan kaupungin perhepalveluille.
Tunnustus annetaan joka toinen vuosi sellaiselle kunnalle, joka on rohkautunut ja emakkolautiomattomien kanssa toimintamalleja ja tehnyt tavoitteellista yhteistyötä kolmannen sektorin kanssa perheiden hyvinvoinnin lisäämiseksi.
Piiri luovutti tunnustuksen Kotkalle 6. kesäkuuta Lastensuojelun kesäpäivien yhteydessä.
—Tunnustuksen saaminen ja erityisesti se, että on huomattu Kotkan halu kehittää lasten, nuoren ja perheen palveluita tuntuu todella hienolta, kertoo Kotkan kaupungin perhepalvelujohtaja Hannele Pajanen.

Miehistä pulaa kaveritoiminnassa — Mannerheimin lastensuojeluliitto etsii vapaaehtoisia Etelä-Karjalassa
Eteen Luontamo
Kymen piirin lastensuojelun kaverit, mitä perheitä tarvitsette yhteistyötä tekemään, joiden kautta perheet löytävät muuan muuta kaveritoimintaa.
Lapsi tarvitsee silloin kaveria silloin kun hoinee isser mielekkästä tekemisestä tai louhi ei suju. Apua voi saada lastensuojeluliitosta.
— Meillä on paljon yksinhuoltajia ja perheitä, joiden lapset joutuvat viettämään pitkiä aikoja yksin, kertoo Kymen piirin lastensuojelun kaveritoiminnan johtaja Eteen Luontamo.
Kaveritoiminnan tarkoituksena on ehkäistä onnellista ja turvallista kasvua lapsilla ja nuorilla.
Tällä hetkellä Lappeenrannassa neljällä lapsella saatu kaveri.
Lastensuojeluliiton kaveritoiminnan ajatuksen turvallinen ja luottamuksellinen aikuinen kaveri.

MLL käynnistää perhekummitoiminnan
Perhekummitoiminnan käynnistää MML Kymen piiri. Toiminta on ammattilaisista koostuvaa ja vapaaehtoisten kaveritoiminnan kanssa yhteistyössä.
— Meillä on paljon yksinhuoltajia ja perheitä, joiden lapset joutuvat viettämään pitkiä aikoja yksin, kertoo Kymen piirin lastensuojelun kaveritoiminnan johtaja Eteen Luontamo.
Kaveritoiminnan tarkoituksena on ehkäistä onnellista ja turvallista kasvua lapsilla ja nuorilla.
Tällä hetkellä Lappeenrannassa neljällä lapsella saatu kaveri.
Lastensuojeluliiton kaveritoiminnan ajatuksen turvallinen ja luottamuksellinen aikuinen kaveri.

Vanhan miehen ja 12-vuotiaan pojan ystävyys Suomessa loksautti leuat Etelä-Koreassa — saapuivat joukolla opintomatalle Suomeen
Itä-Aasian maissa opetellaan suomalaisia tapoja tuttaa lapsille ja perheille.
Lähtö: 22.11.2017 klo 15:00 | Päivitys: 22.11.2017 klo 15:31

TUKIHENKILÖTOIMINTA Koulutusta MLL:n tukihenkilötoimintaan
Mannerheimin Lastensuojeluliiton (MML) Kymen piiri perhekummitoiminnan ja ystäväkaveritoiminnan maahanmuuttajalähtöille ja kaveritoiminnan perhekummitoiminnan yhteydessä. Toiminta on ammattilaisista koostuvaa ja vapaaehtoisten kaveritoiminnan kanssa yhteistyössä.
Seuraava kaveritoiminta, perhekummitoiminnan ja ystäväkaveritoiminnan järjestetään Lappeenrannassa 16. syyskuuta. Lisätietoja pyydettään 8.9. mennessä osoitteeseen kymen.piiiri@mml.fi/8122.
Kaveritoiminnan tavoitteena on tarjota 4–17-vuotiaalle turvallinen ja luottamuksellinen suhde, ehkäistä syrjäytymistä sekä vahvistaa lapsen tai nuoren sosiaalisia taitoja.
Perhekummitoiminnan tarkoituksena on tukea erityisesti maahanmuuttajalähtöille ja kaveritoiminnan yhteydessä. Ystäväkaveritoiminnan tarkoituksena on tukea erityisesti maahanmuuttajalähtöille ja kaveritoiminnan yhteydessä.
Ehkäistä nuoren, turvattu

Suuria tunteita Sairaalanmäellä — leikki kuuluu palkitun lastenlääkärin työhön
Vuoden teko -palkinnon saanut lastenlääkäri Timo Sillanpää ottaa vastaan ottaa ainoastaan ensi kerran lapsen, koska lapsi on lääkäriin asiakas.
Timo Sillanpää työkaverit Päivi Laitinen ja Nuoren potilaiden yksikkö.
Vastaanottokäynnin on ehkä vähän tavallisuuksista poikkeava. Ainakin se poikkeaa aikuisten maailmasta, sanoo lastenlääkäri Timo Sillanpää ja naurahtaa. Sillanpää on Kouvolan lasten ja nuorten poliklinikan ylilääkäri.
Hän saattaa päätyä tapaamaan alkuperäisiä potilaitaan potilaidensa kanssa. Muuten hän on vierailemalla ulkomailla, josta saa lausua muuten koskeksi parku.

Psykiatrian erikoislääkäri Ben Furman: Vertaistuki voi olla nuorelle jopa ammattiapua tärkeämpää
Torstaina Kouvolassa puhuneen Ben Furmanin mukaan joskus toinen nuori voi tarjota parhaan avun ja tuen.
Kouvolan kaupungin verkkosivustolla.

Ujo nuorukainen ajautui vahingossa lääkkikseen — nyt hän on palkittu lastenlääkäri, jolla on ainutlaatuinen kyky voittaa pienten potilaiden luottamus
Suosittu lastenlääkäri Timo Sillanpää kaipaa Suomeen lisää nuorisolääkäreitä.
Lähtö: 22.11.2017 klo 12:56

Eteläkorealainen tv-ryhmä kuvasi Kouvolassa MLL:n perhekahvilaa

Eteläkorealainen kasvatusasioihin erikoistunut tv-kanava on kiinnostunut MLL:n ja kuntien yhteistyöstä.

Se, että järjestöt ja muut yksityiset toimijat ovat mukana lasten kasvatuksessa ja koulutuksessa sekä perheiden tukemisessa, on Etelä-Koreassa ihmettelyn aihe.

— Meillä hallitus johtaa keskitetysti koulujärjestelmää, sanoo toimittaja Byun Jongseck.

Yhdistysten vapaaehtoistoiminnan ammatillinen ohjaus ja tuki

MLL:n yhdistysten toteuttamat varhaisen tuen muodot kuten perhekahvilat, erilaiset vertaisryhmät ja lasten kerhot täydentävät kunnan palveluketjua lapsiperheiden hyvinvoinnin tukemisessa ja kuuluvat ennaltaehkäiseviin lapsiperheiden palveluihin. MLL:n perhekahvilat ovat oman paikkakuntansa avoimia kohtaamispaikkoja, jotka kokoavat eri taustoista ja kulttuureista tulevia lapsia, lapsiperheitä, vanhempia ja isovanhempia yhteen. MLL:n paikallisyhdistysten vertaisryhmissä samanlaisessa elämäntilanteessa olevat vanhemmat tutustuvat toisiinsa, keskustelevat lapsiperheiden elämään liittyvistä asioista ja etsivät yhdessä ratkaisuja mieltä askarruttaviin asioihin. Kylämummit ja -vaarit vahvistavat sukupolvien ketjua vieraillemalla päiväkodeissa ja perhekahviloissa sekä osallistumalla yhdistysten järjestämiin tapahtumiin. Erilainen kerhotoiminta mahdollistaa mukavan yhdessäolon lasten kasvun ja kehityksen tukemiseksi. Piirin tehtävänä on tukea, ohjata ja kouluttaa oman alueensa paikallisyhdistyksiä ja niissä toimivia vapaaehtoisia tehtävässään sekä edistää MLL:n perhekeskustoiminnan ja kunnan välistä yhteistyötä.

Ammatillisen ohjauksen ja koulutuksen tarve korostuu edelleen, sillä vapaaehtoiset ryhmänohjaajat ja perhekahvilan vetäjät kohtaavat moninaistuneita lapsiperheiden arjen huolia ja haasteita. Lisäksi vapaaehtoisten sitoutuminen on luonteeltaan aikaisempaa lyhyempää ja paikallisyhdistykset tarvitsevat piirin tukea uusien vapaaehtoisten löytämiseksi sekä jäsenhuoltoon. Elinvoimainen paikallinen perheohjainta edellyttää hyvinvoivia paikallisyhdistyksiä, minkä edellytys on, että yhdistystoiminnan perusteet ovat kunnossa. Piirin työntekijät tapasivat alueensa yhdistyksiä ja vapaaehtoisia yhdistysten kokouksissa, erilaisissa tapahtumissa sekä koulutuksissa ja pitivät yhteyttä henkilökohtaisesti.

Perhekahvilaohjaajan verkkokurssille 20.3.—23.4. osallistui 15 henkilöä Korian, Kotkan, Kuusankosken, Lemmin, Pyhtään ja Savitaipaleen yhdistyksistä. Verkkokurssin aikana käsiteltäviä aiheita olivat muun muassa: minä perhekahvilaohjaajana, lasten huomioiminen ja lapsille suunnattu ohjelma perhekahvilassa sekä vinkkejä käytännön toimintaan.

Jäsen- ja järjestötyön tuki

Piiri tarjosi yhdistyksille järjestötyön ja yhdistyshallinnon koulutusta, ohjausta ja neuvontaa sekä välitti yhdistyksille keskus toimiston tuottamat materiaalit ja tuki heitä toimintansa kehittämisesä. Yhdistyksille järjestettiin kaksi järjestötyön koulutusta (Täyskäsipäivä), joissa kohdattiin 17 yhdistysläästä yhdessästä yhdistyksestä. Täyskäsipäivät pidettiin Kouvolassa ja Lappeenrannassa. Kouvolassa kouluttajana toimi MLL:n koordinaattori Liisa Ylikojola, Lappeenrannassa MLL:n Kymen piirin järjestökoordinaattori Joonas Kojo ja koordinaattori Maiju Vesa. Lisäksi tarjottiin kolme seudullista tapaamista.. Piiri jalkautui yhdistysten tapahtumiin tai kokouksiin. Yksittäisiä yhdistyskohtaamisia oli noin viisikymmentä.

Yhdistysten toteuttama perhekeskustoiminta

Perhekahvilat, vertaisryhmät ja kerhot

Piiri tarjosi yhdistyksille perhekeskustoiminnan koulutusta, ohjausta ja neuvontaa sekä välitti yhdistyksille keskustuomiston tuottamia materiaaleja ja tuki heitä toimintansa kehittämisesä. Pääpaino yhdistysten toteuttamassa vapaaehtoistominnassa on tällä hetkellä perhekahviloissa sekä lukumummi- ja -vaaritoiminnassa. Perhekahviloiden toiminta ja tuen tarve kartoitettiin kyselyllä. Ammatillisia perhekahvilavierailuja tehtiin seitsemäntoista. Vierailut olivat pääsääntöisesti toimintaan tutustumista sekä Seija Maunon pitämät kolme vauvan ruokakurssia Keltakankaalla, Sarkolassa ja Valkealassa.

Lukumummi- ja lukuvaaritoiminta

Lukumummi- ja -vaaritoiminnan tarkoituksena on tarjota lapsille lisää lukukokemuksia sekä innostaa heitä lukemisen pariin yhteisten lukutuokioiden avulla. Toiminta on suunnattu 2.—6.-luokkalaisille lapsille, jotka jo hallitsevat lukemisen alkeet. Lukumummien ja -vaarien tuokiot eivät korvaa opetusta tai erityisopetusta. Lukumummit ja -vaarit lukevat kouluilla yhdessä niiden lasten kanssa, jotka tarvitsevat lisätukea lukemiseen. He tapaavat lapsia koulupäivän aikana kahden kesken. Lukumummit ja -vaarit käyvät koululla säännöllisesti, esimerkiksi kerran viikossa yhden oppitunnin ajan tai opettajan kanssa sovitun aikataulun mukaisesti. Lukumummit ja -vaarit on osa MLL:n kylämummi- ja -vaaritoimintaa.

Järjestökoulutukset

- 18.3. Kouvola
- 25.3. Lappeenranta

Seututapaamiset

- 6.9. Imatra, Kulttuuritalo Virta
- 20.9. Hamina
- 1.11. Kouvola, Tykkimäen sauna

Yhdistyskäynnit

- 13.1. Pyhtään yhdistyksen kokous, ??? Hlöä
- 26.1. Lemi
- 15.2. Savitaipale
- 20.2. Kuusankoski
- 22.2. Voikkaa, perhekahvilan avajaiset
- 8.3. Hamina
- 20.3. Karhula
- 27.3. Parikkala
- 28.3. Lemi
- 11.4. Myllykoski
- 26.4. Lappeenranta
- 27.4. Joutseno
- 3.5. Kotka
- 8.5. Inkeroinen
- 28.8. Anjala
- 27.9. Lappeenrannan paikallisyhdistyksen kokous, 8 hlöä
- 2.10. Savitaipaleen paikallisyhdistyksen kokous, 10 hlöä
- 19.10. Joutsenon paikallisyhdistyksen kokous, 8 hlöä
- 2.11. Taipalsaaren paikallisyhdistyksen kokous, 3 hlöä
- 7.11. Ruokolahden paikallisyhdistyksen kokous, 11 hlöä
- 8.11. Luumäen paikallisyhdistyksen kokous, 8 hlöä
- 14.11. Saaren paikallisyhdistyksen kokous, 6 hlöä
- 16.11. Imatran paikallisyhdistyksen kokous, 7 hlöä
- 21.11. Uukuniemen paikallisyhdistyksen kokous, 4 hlöä
- 30.11. Simpeleen paikallisyhdistyksen kokous, 6 hlöä
- 30.11. Pyhtää

MLL:n Kymen piirin alueen yhdistyksillä oli vuonna 2017:

- 27 perhekahvilaa
- 4 erilaista lasten ja aikuisten yhteistä vertaisryhmää
- 22 erilaista kerhoa

Perhekahvilavierailut

- 19.4. Jaala
- 25.8. Koria
- 1.9. Anjala
- 19.9. Luumäki
- 19.9. Savitaipale
- 22.9. Lemminkylä
- 25.9. Lappeenranta
- 27.9. Imatra
- 2.10. Joutseno
- 18.10. Lemminkanniemi
- 27.10. Parikkala
- 1.11.
- 3.11. Lappeenranta
- 7.11. Kouvola

Piirin toteuttama varhainen tuki

MLL:n Kymen piiri tarjoaa lapsiperheille monimuotoista varhaista tukea, joka on osa paikallista hyvinvointiverkostoa. Toiminta täydentää kunnan palveluketjua lapsiperheiden hyvinvoinnin tukemisessa ja ehkäisee arjen ongelmien kasautumista. Ajoissa tarjottu tuki on tehokkainta ja taloudellisesti järkevää. MLL:n perhekeskustoiminnan sisällöt ja painopisteet määritellään yhteistyössä kumppanuuskuntien kanssa, joita vuonna 2017 olivat Hamina, Imatra, Kotka, Kouvola, Lappeenranta ja Pyhtää.

Ammatillisesti ohjatut vertaisryhmät

MLL:n Kymen piirin ammatillisesti ohjattu ryhmätoiminta on tavoitteellista ja säännöllistä. Ryhmien tarkoituksena on täydentää kunnan perhepalveluja ja ehkäistä lastensuojelun tarvetta. Tavoitteena on tukea vanhemmuutta, parisuhdetta ja sosiaalisten verkostojen syntymistä perheen eri elämän vaiheissa. Ryhmän sisältöalueet perustuvat vanhempien ja perheiden toiveisiin ja tarpeisiin, joita kartoitetaan yhteistyössä perhekeskustoimijoiden kanssa.

Perhevapaalta työelämään palaavilla oli mahdollisuus osallistua Kouvolan kaupungin ja MLL:n Kymen piirin yhdessä järjestämään vertaisryhmätoimintaan, jolla tuettiin siirtymän ylittämistä vahvistamalla valmistautuneisuutta työhön paluuseen. Ryhmän aihepiireinä olivat mm. työn ja perheen yhteensovittaminen, muutostilanteiden hallinta työelämässä, oma hyvinvointi ja siitä huolehtiminen, tukiverkostojen merkitys sekä lapsen päivähoidon järjestäminen. Perhevapaalta työelämään -vertaisryhmät kokoontuivat maanantaisin 24.4.—29.5. Puutarhurinkadun perhepuistossa.

MLL:n Kymen piiri oli kumppanina Kouvolan kaupungin lapsiperhetyön järjestämisessä Vauva-vanhempi -ryhmissä, jotka oli tarkoitettu kaikille, joilla on 1–6 kuukauden ikäinen vauva. Ryhmissä käsiteltiin synnytyskokemuksia, äidin jaksamista, vauvahierontaa, lapsen liikkumisen kehitystä, vanhemmuutta sekä ruokaa ja kodinhoitoa. Vauva-vanhempi -vertaisryhmät kokoontuivat:

- 17.3. Kouvola
- 3.4. Koria
- 4.4. Valkeala
- 19.4. Keltakangas
- 16.10. Koria
- 17.10. Valkeala
- 18.10. Keltakangas
- 20.10. Kouvola

Lastenhoitotoiminta

MLL:n lastenhoitotoiminta on ennaltaehkäisevää arjen apua ja varhaista tukea lapsiperheille tilapäisissä ja lyhytaikaisissa lastenhoitotarpeissa. Lastenhoitoapu auttaa lapsiperheitä arjessa, vahvistaa vanhempien voimavaroja ja myönteistä kokemusta vanhemmuudesta. Lastenhoitotoiminnassa hoitajan työn painopiste on lapsen turvallisuudessa, hoidosta ja viihtyvyydestä huolehtiminen vanhempien ohjeiden mukaisesti. Lastenhoitotoiminnan toteutus mahdollistuu vain kumppanuuskuntien avustusten turvin.

Hoitajat ovat MLL:n lastenhoitokurssin suorittaneita tai heillä on sosiaali-, terveys- tai kasvatusalan koulutus. Hoitajat haastatellaan ja perehdytetään tehtävään. MLL:n Kymen piirin lastenhoitotoiminnan ohjaaja vastaa hoitajien ohjauksesta, rekrytoinnista, koulutuksista ja pienryhmätapaamisista. Laadun seuranta toteutetaan MLL:n lastenhoitotoiminnalle asetetun laatuohjeistuksen mukaisesti.

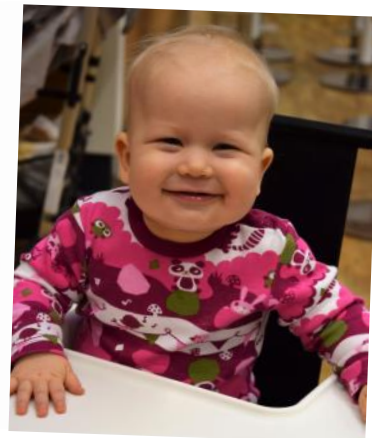
Hoitajien välityspalvelu ostetaan MLL:n Uudenmaan piiriltä ja laatuksely Hämeen piiriltä. Välityspalveluun kuuluu myös perheiden neuvonta liittyen muun muassa työnantajatehtäviin. Toimintaa suunnitellaan ja kehitetään yhdessä piirien kesken vuosittaisissa työkokouksissa.

Vuonna 2017 lastenhoitotoiminnassa oli mukana 45 hoitajaa. Lastenhoitokursseja järjestettiin kaksi. Keväällä kurssi toteutettiin 14.3.—13.5. yhteistyössä Kouvolan kansalaisopiston kanssa. Syksyllä piiri järjesti kurssin 11.9.—2.12. Kotkan Opistolla. Seitsemäntoista kurssille osallistuneen lisäksi hoitajiksi perehdytettiin kuusi sosiaali- ja terveysalan opiskelijaa ja ammattilaista. Lasten hoitajien pienryhmiä toteutettiin 12, jatkokoulutuksia yksi ja virkistystapahtumia kolme. Näiden lisäksi ohjaaja on tukenut ja neuvonut, tavannut ja pitänyt muilla tavoin yhteyttä hoitajiin tarpeen mukaan.

Toiminnan tiedottamisessa merkittävänä apuna ovat MLL:n yhdistykset ja heidän eri toimijansa, kuntien neuvolat ja perheyöntekijät sekä piirin eri tiedotuskanavat.

Lastenhoitotoiminnan tilastoja:

	2014	2015	2016	2017
lastenhoitokurssit	1	2	2	2
hoitajien pienryhmätapaamiset	8	16	16	12
hoitajien koulutus ja virkistys	5	6	6	4
asiakasperheitä	121	71	77	99
lastenhoidon tunteja	1868	1364	869	1241

Lastenhoitotoiminta mukana tapahtumissa

Piirin lasten hoitajat olivat mukana Kotkassa 25.8. järjestetyssä Illallinen Lehmuskujalla -tapahtumassa (kuva yllä vasemmalla), jossa toisilleen tuntemattomat ihmiset kerääntyivät ruokailemaan yhteisen pitkän pöydän ääreen. Lasten hoitajien tehtävänä oli leikittää lapsia ja antaa aikuisille ruokarauhaa. Tapahtuman puuhanaanaisena toimi Inka Setälä (kuvassa vasemmalla). Tapahtuman tuotto lahjoitettiin puoliksi MLL:n Kymen piirille ja ...

Leikkilä on säännöllisiin tai kertaluontoisin tilaisuuksiin ja tapahtumiin tilattavaa lasten ryhmäleikkiä. Leikkilässä lapset jaetaan tarvittaessa toiminnan tai iän mukaan pienempiin ryhmiin. Toiminta perustuu lasten kanssa yhdessä tekemiseen ja leikin ohjaamiseen. Ohjaajat ovat MLL:n kouluttamia Leikkilä-ohjaajia.

Piiri teki yhteistyötä KooKoon kanssa toteuttamalla Leikkilän seitsemässä kotiottelussa:

27.10.

28.10.

1.11.

18.11.

23.11.

25.11.

1.12.

28.12.

Tavoitteena oli saada otteluista entistä lapsiystävällisempiä. Kokeilu onnistui hyvin ja yhteistyön on suunniteltu jatkuvan.

Tukihenkilötoiminta

MLL:n Kymen piirin tukihenkilötoimintaan kuuluivat vuonna 2017 Veikkauksen (entinen RAY) rahoittamat perhekummi- ja ystäväsä maahanmuuttajaäidille -toiminnot sekä kunta-avustusten ja yksittäisten lahjoitusten turvin toteutettu kaveritoiminta. Tukihenkilötoiminta on piirin organisoimaa, ammatillisesti ohjattua vapaaehtoistoimintaa. Tukisuhteen lähtökohtana on vapaaehtoinen ja tasavertainen kumppanuus. Tukihenkilöltä edellytetään sitoutumista vapaaehtoistoiminnan eettisiin periaatteisiin ja vaitiolovelvollisuuteen. Tuki on perheelle maksutonta.

Kaveritoiminta

MLL:n kaveritoiminnan tavoitteena on tarjota 4–17-vuotiaalle lapselle tai nuorelle turvallinen ja luottamuksellinen suhde, ehkäistä ongelmien kasautumista, yksinäisyyttä ja syrjäytymistä lapsen/nuoren sosiaalisia taitoja ja itsetuntoa vahvistamalla, sosiaalisen verkoston laajentaminen ja itsenäistymisen tukeminen. Aikuista kaveria tarvitaan esimerkiksi silloin, jos lapsi tai nuori kokee itsensä yksinäiseksi, vapaa-ajalla ei ole mielekästä tekemistä tai koulu ei suju toivotusti. Kaveri tapaa lasta tai nuorta keskimäärin pari kertaa kuukaudessa. Yhdessä tehdään niitä asioita, jotka molemmista tuntuvat mukavilta: jutellaan, pelataan lautapelejä, käydään elokuvissa tai vaikka lenkillä.

Kaveritoiminnasta kiinnostuneet vapaaehtoiset haastatellaan ja he saavat 20 tunnin tukihenkilöiden peruskoulutuksen. Peruskoulutuksen lisäksi tukihenkilöt saavat säännöllisesti ohjausta. Perhe (lapsi tai nuori) voi hakeutua kaveritoiminnan pariin itse tai ammattilaisen ohjaamana.

Kaveritoimintaa toteutettiin kumppanuus-sopimuksen puitteissa piirin kuudessa kumppanuuskunnassa. Vuoden 2017 kaverikoulutukset järjestettiin Kouvolassa, Kotkassa, Lappeenrannassa ja Haminassa. Vuoden aikana koulutettiin yhteensä viisi uutta vapaaehtoista kaveria; 3 Lappeenrantaan ja 2 Kotkaan sekä solmittiin yhteensä yhdeksän uutta kaverisuhdetta; 1 Haminaan, 3 Lappeenrantaan ja 5 Kouvolaan. Vuoden päättyessä aktiivisia kaverisuhteita oli 11 ja mukana oli yhteensä 20 koulutettua vapaaehtoista kaveria.

Perhekummitoiminta

Perhekummitoiminnan tarkoituksena on lisätä lapsiperheen hyvinvointia ja vahvistaa koko perheen elämänhallintaa. Toiminnan tavoitteena on tukea perheen vanhempia ja vanhemmuutta, ehkäistä ongelmien syntymistä ja kasautumista sekä antaa voimia perheen arkeen. Oman perhekummin voivat saada lasta odottavat ja alle kouluikäisten lasten perheet. Perhe voi hakeutua perhekummitoiminnan pariin itse tai ammattilaisen ohjaamana.

Perhe ja kummi sopivat yhdessä suhteen kestosta ja tapaamistavoitteista, jotka lähtevät aina perheen tarpeesta. Perhekummi tapaa perhettä tavallisesti kerran viikossa tai joka toinen viikko, muutaman tunnin ajan. Tapaaminen voi olla perheen kotona tai yhdessä tekemistä esimerkiksi vaunulenkki, leikki- puistossa käyminen tai kipaisu ruokakaupassa.

Perhekummi saa 20 tunnin mittaisen koulutuksen, jossa käydään läpi Mannerheimin Lastensuojeluliitto järjestönä, MLL:n perhekummitoiminnan periaatteet, vapaaehtoistoiminta, minä perhekummina, perhe ja vanhemmuus sekä perhekummitoiminta käytännössä. Perhekeskustoiminnan koordinaattori on kummin tukena ja tarvittaessa tavoitettavissa.

Perhekummien ja ystävien yhteinen peruskoulutus järjestettiin neljällä paikkakunnalla: Haminassa, Kotkassa, Kouvolassa ja Lappeenrannassa. Koulutus kuului osaksi kaupunkien ja MLL:n Kymen piirin kumppanuussopimusta.

Vuoden 2017 aikana koulutettiin 30 uutta perhekummiä; Haminassa 2, Kotkassa 7, Kouvolassa 13, Lappeenrannassa 7 ja Imatralla 1. Vuoden aikana solmittiin yhteensä 23 perhekummi-suhdetta; Kouvolassa 9, Kotkassa 3, Lappeenrannassa 7, Haminassa 2 ja Imatralla 2. Vuoden päättyessä voimassaolevia kummi-suhteita oli yhteensä 48.

Vapaaehtoistoiminta antaa paljon myös vapaaehtoiselle. Kuva perhekummi suhteen käynnistämisestä (alla vasemmalla). Tukihenkilötoimintaa esiteltiin muun muassa 26.8. Sataman Valot -tapahtumassa Lappeenrannassa (viereinen sivu) ja 15.9. Valojen Yö -tapahtumassa Haminassa (alla oikealla).

Ystäväksi maahanmuuttajaäidille -toiminta

Ystäväksi maahanmuuttajaäidille -toiminnan päätavoitteena on vahvistaa maahanmuuttajaäitien vanhemmuutta ja osallisuutta sekä ehkäistä heidän syrjäytymistään. Toiminnan kautta maahanmuuttajaäidit saavat suomenkielisen naisen ystäväkseen, jonka kanssa he voivat harjoitella suomen kielen puhumista sekä tutustua suomalaiseen yhteiskuntaan ja tapoihin. Suomea puhuva vapaaehtoinen puolestaan pääsee tutustumaan uusiin kulttuureihin ja niiden tapoihin. Kaksisuuntainen kotoutuminen lisää ymmärrystä kulttuurien välillä ja vähentää ennakkoluuloja.

Ystäväksi maahanmuuttajaäidille -toiminta on tehokasta ja edullista kotouttamistyötä, jolla on merkittäviä vaikutuksia maahanmuuttajaäitien ja heidän perheidensä elämään. Vapaaehtoisille järjestettiin viiden tunnin perehdytyskoulutus kolmella paikkakunnalla: Kotkassa, Kouvolassa, Lappeenrannassa. Vuoden 2017 aikana Kymen piiri koulutti yhteensä 34 vapaaehtoista; Haminassa 1, Kotkassa 8, Kouvolassa 9 ja Lappeenrannassa 16. Vuoden aikana solmittiin 39 ystävyssuhdetta; . Vuoden päättyessä oli voimassa yhteensä 81 ystävyssuhdetta.

Perhekummien ja ystävien yhteisiä vertaistapaamisia ja virkistytysiä oli 18. Toiminnassa mukana oleville vapaaehtoisille ja perheille järjestettiin yhteensä 6 tapahtumaa.

Jyväskylän yliopiston kasvatustieteiden opiskelija Salla Hynnen teki kandidaatintutkielman maahanmuuttajaäitien kokemuksista. Tuloksia hyödynnetään MLL:n ystäväksi maahanmuuttajaäidille -toiminnan kehittämisessä.

Tukihenkilöiden yhteiset peruskoulutukset

11.2. perhekummit ja ystävät sekä

16.2 & 20.2. perhekummit, Kouvola

25.3. kaverit, perhekummit ja ystävät sekä

28.3. & 6.4. perhekummit, Kotka

16.9. kaverit, perhekummit ja ystävät sekä

20.-21.9. perhekummit ja

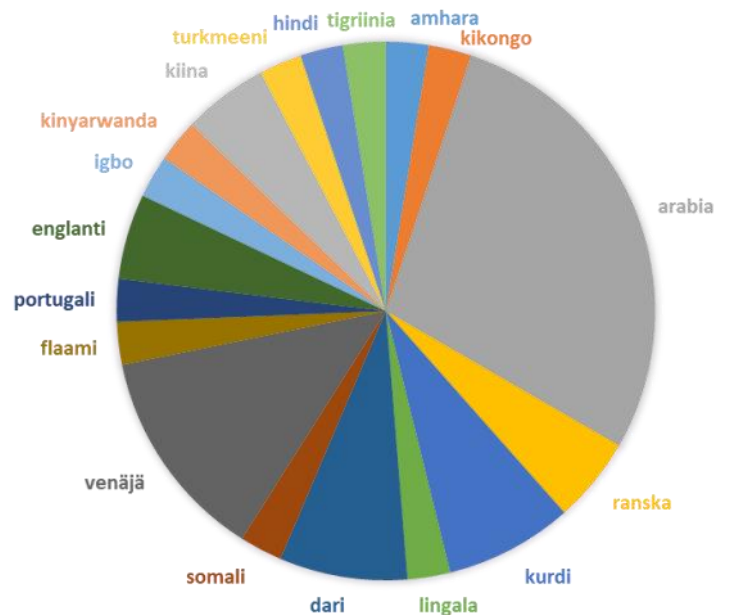
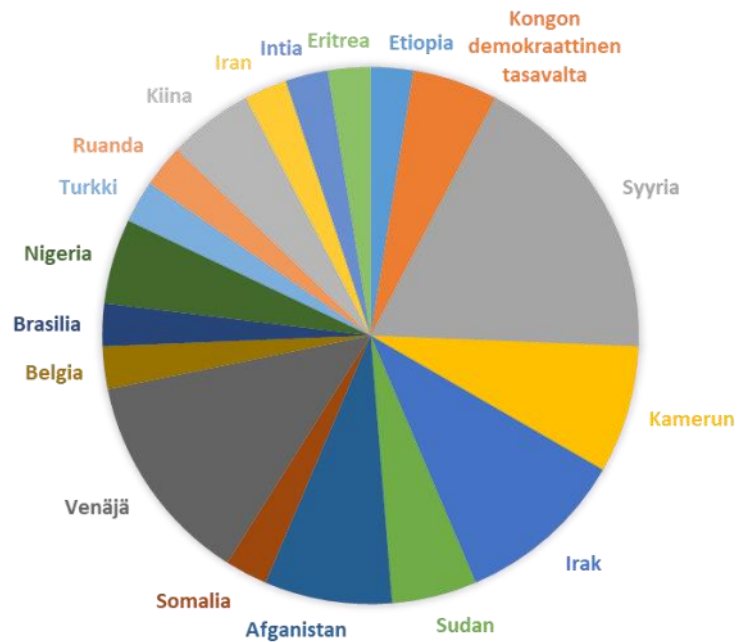
21.-22.9. kaverit, Lappeenranta

Lisäksi erilliset perehdytyskoulutukset

14.10. perhekummit, Hamina

Vuonna 2017 toimintaan mukaan tulleet maahanmuuttajaäidit olivat lähtöisin eri puolilta maailmaa: Aasiasta 49 %, Afrikasta 33 %, Euroopasta 15 % ja Etelä-Amerikasta 3 %. He olivat kotoisin 18 eri maasta ja puhuivat äidinkielenään 18 eri kieltä.

Tukihenkilötoiminnan markkinointi ja tiedottaminen

Tukihenkilötoiminnasta oli vuoden 2017 aikana 24 mediaosumaa; 6 artikkelia ilmaisjakelulehdissä, 9 artikkelia paikallisia ja maakuntalehdissä, yksi maakuntaradion ja 4 Ylen alueuutisten juttua sekä 4 maksettu mainosta. Toiminnasta tiedotettiin useilla verkkosivuilla ja erilaisissa facebook -ryhmissä, perinteisiä ilmoitustauluja unohtamatta.

Toiminnasta tiedotettiin ja markkinoitiin vuoden aikana piirin, paikallisyhdistysten ja yhteistyökumppaneiden tapahtumissa, neuvoloissa, päiväkodeissa ja oppilaitoksissa, ammatillisesti ohjatuissa ryhmissä sekä yhteistyöverkoston työkokouksissa.

Nuorisotoiminta

Kummi- ja tukioppilas- sekä tutortoiminta

MLL:n kummi- ja tukioppilas- sekä tutortoiminnan tavoitteena on parantaa koulun ilmapiiriä ja vähentää koulukiusaamista. Alakouluissa toimivat kummioppilaat, yläkoulujen tukioppilaat ja toisen asteen koulujen tutorit ovat vapaaehtoisia oppilaita ja opiskelijoita, jotka haluavat toimia koulu yhteisön hyväksi ja auttaa muita oppilaita. Toiminnassa keskeistä on osallisuus, nuorten mahdollisuus itse ideoida, toteuttaa ja arvioida toimintaa. Toiminnasta vastaa kouluissa työskentelevä aikuinen ohjaaja.

MLL:n Kymen piiri vastaa sekä oman että MLL:n Uudenmaan piirin koulutusten välityksestä. Piirin tehtävänä on huolehtia yhteydenpidosta ja yhteistyöstä keskusjärjestön, tukioppilaskouluttajien ja -ohjaajien kanssa sekä ylläpitää ohjaajarekisteriä. Piiri myös kannustaa yhdistyksiä koulu yhteistyön kehittämiseen alueellaan. Vuoden päättyessä Uudenmaan piirin koulutusten välitys siirrettiin MLL:n keskusjärjestölle.

MLL:n Kymen ja Uudenmaan piirien alueella toimii 27 kouluttajaa. Uudenmaan alueen kouluttajille järjestettiin 11.5. prosessidraama -aiheinen vertaistapaaminen, jossa kohdattiin kolme kouluttajaa. Kymen piirin kouluttajat tavattiin henkilökohtaisesti.

Oppilaiden perus- ja jatkokoulutukset

Kymen piirin alueella oli yhteensä 10 tukioppilaiden peruskoulutusta ja yksi tukioppilaiden jatkokoulutus. Koulutuksissa kohdattiin yhteensä 247 tukioppilasta sekä 17 tukioppilasohjaajaa.

Uudenmaan piirin alueella oli yhteensä 10 tukioppilaiden peruskoulutusta, joissa kohdattiin 171 tukioppilasta ja 16 ohjaajaa. Lisäksi tukioppilastoimintaa käytiin esittelemässä englanniksi International School of Helsingissä, missä kohdattiin 25 aikuista.

Ohjaajien koulutukset

Ohjaajien peruskoulutuksessa tutustutaan kummi- ja tukioppilas- sekä tutortoiminnan toimintaperiaatteisiin, arvoihin ja tavoitteisiin. Koulutuksesta saa valmiuksia toiminnallisten menetelmien käyttöön sekä työvälineitä oman ryhmän ohjaamiseen ja toiminnan kehittämiseen.

Tukioppilasohjaajien peruskoulutuksia pidettiin kaksi; 25.—26.4. ja 4.—5.10. yhteistyössä MLL keskusjärjestön kanssa Helsingin alueella. Peruskoulutuksissa kohdattiin 47 tukioppilasohjaajaa. Tukioppilasohjaajien kiusaamisen ehkäisemis- sekä monikulttuuriisuus ja yhdenvertaisuusaiheisia täydennyskoulutuksia oli vuoden aikana kaksi ja ne pidettiin 7.11. Helsingissä sekä 9.11. Kouvolassa. Tukioppilasohjaajia tavattiin yhteensä 26. Lisäksi 4 tukioppilasohjaajia kohdattiin 7.4. pidetyssä täydennyskoulutuksessa.

Myönteinen nettikulttuuri -koulutus tukioppilaille ja tukioppilasohjaajille

Tukioppilaat saivat koulutuksessa työkaluja kehittää myönteisen nettikulttuurin edistämistä toiminnassaan. Tukioppilasohjaajat saivat tietoa mediakasvatuksesta sekä nuorten mediamaailmasta sekä oppivat ymmärtämään vertaisten merkityksen valistustyössä. Koulutuksen avulla he pystyivät tukemaan tukioppilaita tehtävässään. Koulutus oli kestoltaan puolen päivän mittainen. Koulutuksista kaksi pidettiin Kymen ja neljä Uudenmaan piirin alueilla.

- 11.5. Juvanpuiston ja Järvenperän koulut, Espoo
- 26.5. Karakallion koulu, Espoo
- 22.11. Kartanonkosken ja Peltolan koulut, Vantaa
- 28.11. Lintumetsän ja Leppävaaran koulut, Espoo
- 28.11. Kosken ja Tainionkosken koulut, Imatra
- 1.12. Mansikkalan ja Vuoksenniskan koulut, Imatra

Koulutuksissa kohdattiin 130 tukioppilasta ja 11 tukioppilasohjaajaa.

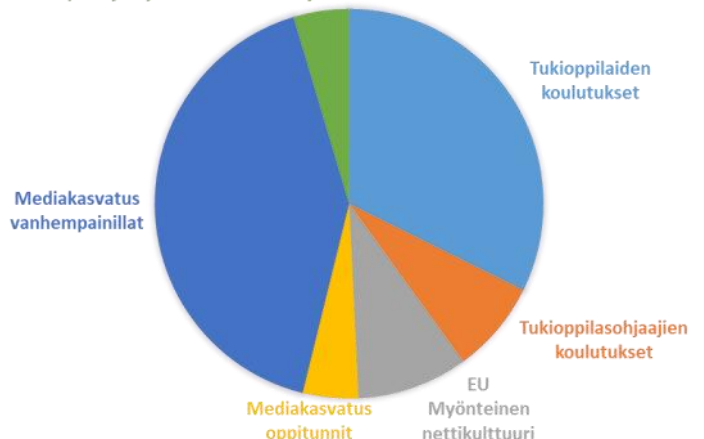
Mediakasvatusaiheiset koulutukset ja vanhempainillat

MLL tarjoaa mediakasvatusaiheisia koulutuksia sekä ala- että yläkoulujen oppilaille. Koulutusosiot on jaoteltu neljään teemaan; Minä ja media, Media ja oma hyvinvointi, Kunnioittava kohtaaminen sekä Kansalaiskasvatus mediakulttuurissa. Teemat on jaettu vielä useaksi eri ikäryhmille ja aiheisiin sopiviksi versioiksi. Koulutuksia järjestettiin 3, joissa kohdattiin yhteensä 518 oppilasta sekä 31 opettajaa tai muuta aikuista.

Lapsi ja media—Tukea digiajan kasvattajalle -koulutusten päämääränä on vahvistaa vanhempien ja lasten kanssa toimivien ammattilaisten mediakasvatustietoisuutta ja -valmiuksia. Koulutuksessa korostetaan aikuisen vastuuta mediakasvattajana ja lapsen oikeutta mediakasvatukseen. Koulutukseen osallistuvat saavat ajankohtaista tietoa lasten kuvaohjelmien katselusta, digitaalisesta pelaamisesta sekä netin- ja älypuhelinintä käytöstä. Vanhempainillassa tarkastellaan, miten mediakasvatus nivoutuu lapsiperheen arjessa osaksi kaikkea kasvatusta. Kymen piirin alueella vanhempainilloja pidettiin 11, joissa kohdattiin 778 aikuista. Uudenmaan piirin alueella vanhempainilloja pidettiin 16, joissa kohdattiin 826 aikuista.

Ammattikasvattajien tilaisuuksissa kohderyhmänä ovat lastentarhanopettajat ja päivähoiton muu henkilöstö, luokanopettajat sekä koulun oppilashuoltoryhmät. Ammattikasvattajien tilaisuuksissa pohditaan, miten he voivat tukea vanhempia lasten median käytön ohjaamisessa sekä haastavien tilanteiden hallinnassa. Tilaisuuksia pidettiin yksi, joissa tavattiin 30 ammattikasvattajaa.

Opettajien ja ammattikasvattajien tilaisuudet

Yhteenveto toiminta-alueen koulutuksista 2017

Lappeenrannan mediatyöpajat aikuisille ja nuorille

MLL:n Kymen piiri järjesti yhdessä MLL:n keskusjärjestön kanssa mediatyöpajat nuorten kanssa työtä tekeville aikuisille ja myöhemmin samana päivänä nuorille 7.9. Lappeenrannan Metalolla. Työpajoissa mietittiin muun muassa sitä, miten mediaa voi hyödyntää nuorisotyössä. Työpaja järjestettiin yhteistyössä MLL:n keskusjärjestön nuorisotyön koordinaattori Reetta Paunin kanssa.

Mediatyöpajat aikuisille ja nuorille

Miten mediaa voi hyödyntää nuorisotyössä? Käyttökohteita uusia yhteistyömuotoja tai näkövinkkejä nuorten mediakäytölle? Mannerheimin lastensuojeluliiton järjestämä on yhteistyökumppaneiden kanssa mediatyöpajoja ympäri Suomea. Tule mukaan!

MEIDÄ NUORTEN KANSSA – TYÖPAJA
Miten ja mikä nuorten kanssa tuetaan mediakäyttöä? Toivaitko nuoret vaikuttaa tai olla vertaisuhina muille mediakäyttäjien ja vertaisten välillä? Miten nuorten kanssa toimivat aikuiset voivat olla iloisia tukijoina?

Järjestämme työpajan, johon kootamme ketteräkeuhkuihin nuorisotyöntekijät, ammattilaiset, vanhemmat, järjestöjen työntekijät ja vapaaehtoiset, kisaajien ja nuorten tieto- ja neuvontatyöntekijät sekä kaikki, jotka haluavat toimia nuorten kanssa ja nuorten työkäiksi verkossa tai verkko-yhteistyössä.

Työpajassa kerromme uusimmat jorut ja tuulet mediamaailmasta, esittelemme uusimmat verkkosivustot, sovellukset ja mahdollisuuksista perustaa nuorten verkkoihin eri verkko-oppilaita ja toimintayhteisöjä, jotka mediakäytöstä jatkavat MLL:n Nuortennettiä kymmenen tutkijan nuorten koki ja avoimi. Tilaisuudessa pääset myös kokemaan median tekemistä.

Tilaisuus on maksuton. Tarjoamme illanruokailun.
To 7.9. klo 13-16 Lappeenrannan ME-talo, Kauppakeskus Opi, Valtatou 30. Ilmoittautuminen:
<https://www.mll.fi/tyopajot/nuorisotyontekijain-tyopaja-2017>

POP-UP TYÖPAJA NUORILLE – Keskustelut tuikei ja avoimi tukiverkko
Tutkimus, ideointi, suunnittelu, toteutus, jaettu tieto, haastattelut... vai miten jätin uusia? Nuorten (13-25-vuotiaiden) työpajassa tehdään yhdessä mediaa ja suunnitellaan, miten tehdä sitä jatkossa. Tutustutaan samalla nuorten ihmisiin ja mietitään, mistä kappista nuorille olisi hyvä jakaa tietoa median välityksellä. Ilon väkänä tehoi mediakäytöstä jatkamaan MLL:n Nuortennettiä.

Osallistuminen ei veloiteta mitään, mutta nuori saa mahdollisuuden päästä mukaan MLL:n verkkoyhteisöön tai Nuortennettiin. Päättämisen jälkeen nuorisotyöntekijät, Työpajassa voi tulla vanhempiensa kanssa tai olla mukana kukaan ilon. Keskustellaan mukana tai tulla yhdessä! Tilaisuus on maksuton. Tarjoa illanruokaa.

Nuorten pop-up työpajoja markkinoidaan MLL Nuortennetti Facebook-sivulla sekä MLL Nuortennetti Instagramissa. Jäätään maanantai-öönä verkkosivustolle.
To 7.9. klo 17-19, Lappeenrannan ME-talo, Kauppakeskus Opi, Valtatou 30. Et ennakkoilmoittautumista.

Järjestäjä Pia Klemola, pika.klemola@mll.fi

Nuorisotoiminnan tapahtumia

Nuorten vaalitenti

MLL:n Kymen piirin nuorisotoiminnan koordinaattori Piia Kleimola juonsi 4. huhtikuuta Kouvolan Nuorkauppakamarin ja Pohjois-Kymen Settlementin kanssa yhteistyössä järjestetyn leikkimielisen vaalitentin. Kouvolan teatterin pienellä näyttämöllä pidettyyn Kouvola-pelin viiteen kategoriaan perustuvaan toiminnalliseen vaalitentiin arvottiin kaksi edustajaa jokaisesta puolueesta.

Hyvä alku koulutielle

Noin 150 Haminan Vehkalahden alakoulun oppilasta julisti perjantaina 11.8. Hyvän alun koulutielle. Tapahtuman juontajana toimi MLL:n Kymen piirin Mie Kuulun! -nuorisohankkeen koordinaattori Piia Kleimola ja esiintyjänä nähtiin taikuri-jonglööri Janne Mustonen, jonka temput villitsivät yleisön. Kuudettatoista kertaa järjestetty tapahtuma huipentui lukuvouden 2017—2018 koulurauhan julistukseen.

Kouvola Night Cruising

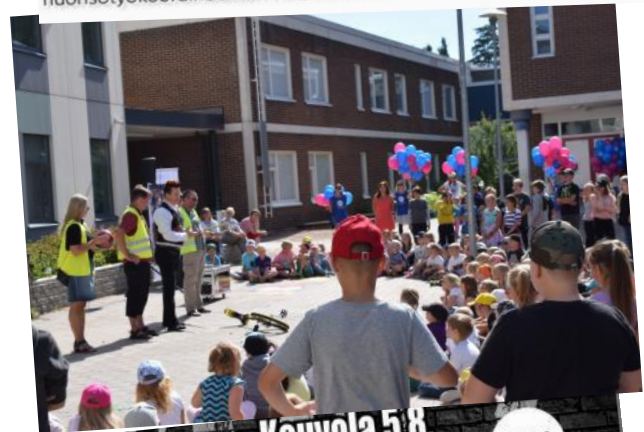
Harrasteautoilijat yhteen kerännyt tapahtuma järjestettiin jo kuudetta kertaa 5.8. Kouvolan Prisman parkkihallilla. Tapahtuman lipuista saatu tuotto lahjoitettiin MLL:n Kymen piirin kiusaamisenvastaiseen työhön. Kymen piiriltä tapahtumassa oli tarjolla kasvomaalauspelejä sekä ilmapalloja.

Nuorisoseminaari

Kouvolan Kuule, Näe, Kohtaa miut 3.0. -seminaari ammattikasvattajille ja muille aiheesta kiinnostuneille järjestettiin 19.10. Kouvola-talon Simelius-salissa yhteistyössä Kouvolan Ohjauksen kanssa. Seminaariin osallistui noin 200 kasvatusalan ammattilaista. Lavalle astuivat psykiatrian erikoislääkäri, psykoterapeutti ja tietokirjailija Ben Furman, MLL:n auttavien puhelin- ja nettipalveluiden päällikkö Tatjana Pajamäki sekä psykologi ja psykoterapeutti (VET) Tiina Röning.

Paikallisyhdistysten nuorisotyön tukeminen

Piirin tehtävänä on tukea, ohjata ja kouluttaa oman alueensa paikallisyhdistyksiä ja niissä toteutettavaa nuorisotoimintaa. MLL Kymen piirin alueella toimii Verkk@ri -ryhmä MLL:n Inkeröisten yhdistyksen toimesta. Verkk@ri on lyhenne sanasta verkkotukioppilas. Ohjattu vertaistuki toimii nuoren kasvun tukena ja yhteisöllisyyden luojana verkossa hieman samaan tapaan kuin tukioppilastoiminta kouluissa. Nuorten taustalla on aina turvallinen aikuinen, joka ohjaa toimintaa. Verkk@ri -ohjaaja on yhdistyksen vapaaehtoinen. Yhdistyksen tukena toimii piirin ammatillinen työntekijä. Verkk@rit ovat iältään 13—20-vuotiaita.

Ammatilliset perhepalvelut

MLL:n Kymen piiri tuottaa ammatillisia perhepalveluita kunnille ostopalvelusopimusten puitteissa. Vuonna 2017 palveluja ostivat Kotka ja Kouvola. Perheet ja yhteisöt voivat saada kunnilta myös palveluun oikeuttavia palveluseleitä tai tilata palvelua yksityisesti.

Työkokonaisuus räätälöidään perheiden tarpeita vastaavaksi. Työn tavoitteista ja toteutuksesta sovitaan ennen työn alkamista palvelusuunnitelmassa. Suunnitelman laatimiseen ja arviointiin osallistuvat perhe, palvelun tilaaja, perhetyöntekijä ja perhepalvelupäällikkö.

Ammatilliset perhepalveluihin kuului vuonna 2017:

- **Vammaisen ja pitkäaikaissairaan lapsen hoito**
tarjoaa apua lapsen kotihoitoon vanhempien jaksamisen ja vanhemmuuden tueksi sekä omaishoitajan vapaan ja iltapäivähoidon järjestämiseksi.
- **Ammatillinen perhetyö**
on ennaltaehkäisevää avohuollon tukitoimenpiteenä toteutettavaa toimintaa. Perhetyön tarkoituksena on tukea perhettä kokonaisuutena suunnitelmallisesti, johdonmukaisesti, kokonaisvaltaisesti ja pitkäjänteisesti.
- **Lapsiperheiden kotipalvelu**
tukee lapsiperheitä kuormittavassa elämäntilanteessa tarjoamalla konkreettista, oikea-aikaista apua ja tukea perheen tarpeen mukaan.
- **Lasten ja nuorten ammatillinen tukihenkilötyö**
tukee ja edistää lapsen kokonaisvaltaista sosiaalista hyvinvointia ja kehitystä. Lasta tavataan kotona ja kodin ulkopuolella.

Tuotetut tunnit

Vuonna 2017 kaupungit kilpailuttivat palveluja sekä panostivat omien perhehoitajien rekrytoimiseen ja kouluttamiseen. Tunteja tehtiin yhteensä 7260.

Vallitsevin palvelumuoto vuonna 2017 oli edelleen vammaisen ja pitkäaikaissairaan lapsen hoito. Lapsiperheiden kotipalvelutilaukset painoutuivat loppuvuoteen, jolloin kahden kuukauden aikana tehtiin kotipalvelutunteja enemmän kuin koko aiempana vuonna yhteensä. Vammaisen ja pitkäaikaissairaan lapsen hoitotyön tilaajina olivat pääasiassa vammaispalvelu ja omaishoito. Muita palveluiden tilaajia olivat varhaisen tuen palvelut, sosiaalitoimi sekä yksityiset henkilöt.

Tuntien jakautuminen palvelutuotteittain kunnissa

Hoitotuntien tilaukset jakautuivat Kotka 66 % ja Kouvola 34 %. Sekä Kotkassa että Kouvolaissa pääpaino oli vammaisten ja pitkäaikaissairaiden lasten hoidolla, eli erityishuoltolain alaisessa iltapäivä- ja vanhempien työajan hoidossa sekä omaishoidon vapaiden sijaistuksessa. Perhepalveluita tehtiin suunnitelmallisesti näkyväksi niin sähköisin markkinointikirjein, palvelusivustoissa ja -oppaissa kuin erinäisissä tapaamisissa.

Perhetyöntekijät

MLL:n Kymen piirin perhetyöntekijät ovat sosiaali- tai terveysalan ammattilaisia; lähihoitajia, sairaanhoitajia, kehitysvammaohjaajia tai sosionomeja. Perhetyöntekijöillä on ratkaisu- ja voimavarakeskeinen työote, heidän työtapansa on asiakkaan omatoimisuutta, kuntoutumista ja kotona selviytymistä tukevaa. Perhetyöntekijät työskentelevät perheissä vuorokauden kaikkina aikoina. Työsuhteen alussa perhetyöntekijät esittävät lain edellyttämän rikostaustatodotteen. Koko henkilöstö on allekirjoittanut vaitiolositoumuksen ennen työsuhteen alkamista. Salassapitovelvollisuus säilyy myös työsuhteen päätyttyä.

Vuoden 2017 lopussa tuntityötä tekeviä perhetyöntekijöitä oli 15, joista 3 työsopimuksella ja 12 runkosopimuksella.

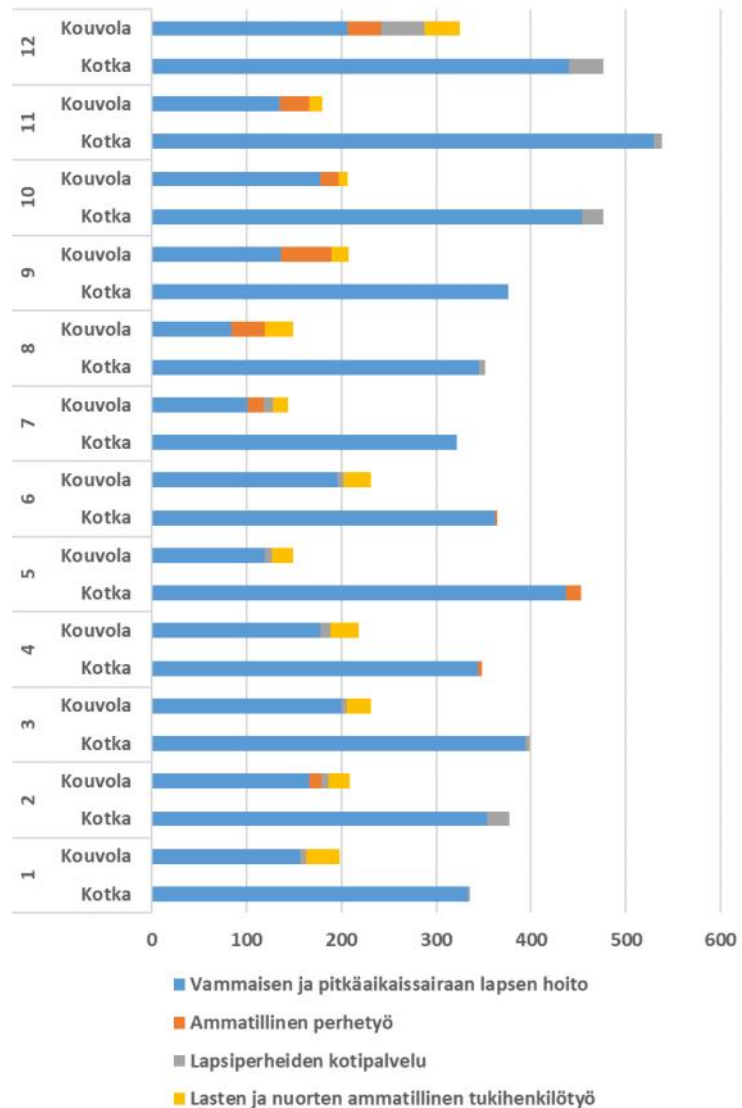
Perhetyöntekijöille järjestettiin vuoden aikana perhetyöntekijätapaamisia, joissa oli koulutuksellista antia ja työn kehittämiseen liittyvää sisältöä. Vuoden aikana työntekijöille on järjestetty koulutusta monikulttuurisuudesta sekä nuorten ongelmien kohtaamisesta. Työntekijöillä oli myös mahdollisuus osallistua työajallaan ulkopuolisten järjestäjien koulutuksiin oman kiinnostuksensa mukaan. Kaikki aktiivisessa työsuhteessa olevat perhetyöntekijät ovat käyneet perhepalvelupäällikön kanssa kehityskeskustelun, jossa on kartoitettu ammatillisia tavoitteita ja koulutustarpeita.

Perheet

Vuoden 2017 lopussa perhepalveluiden piirissä oli Kotkassa 15 perhettä (määrä vaihteli vuoden aikana 4—15 välillä) ja Kouvolaissa 9 perhettä (määrä vaihteli 8—14 välillä). Perhepalvelupäällikkö on pitänyt yhteyttä asiakasperheisiin puhelimitse, sähköpostitse sekä lähettämällä neljä kertaa vuoden aikana tiedotekirjeen perhepalveluista ja ajankohtaisista asioista.

Laatutyöskentely

Laadunhallintaan liittyen kaikille vuoden 2017 aikana ammatillisten perhepalveluiden asiakkaana olleille perheille lähetettiin palvelukysely marraskuussa 2017. Palautteen perusteella palvelumme täyttää perheiden tarpeet hyvin. Kehittämisen kohteita oli lähinnä palvelun varausjärjestelmässä sekä hoidon saamisessa juuri haluttuna ajankohtana. Koko kyselyn palautteen keskiarvo on kuitenkin 4,75—arvon 5 ollessa ”Erittäin tyytyväinen”. Erityisesti kiitosta tuli työntekijöiden sitoutuneisuudesta ja joustavuudesta.

Kehittämishankkeet

Mie Kuulun! -hanke (2017—2019)

Sosiaali- ja terveystieteiden avustuskasutus STEA:n rahoittama Mie kuulun! on Mannerheimin Lastensuojeluliiton Kymen piirin kolmivuotinen nuorisohanke, jonka tavoitteena on 13—15 -vuotiaiden nuorten osallisuuden vahvistaminen vapaaehtois- ja vertaistoiminnan perustuvan luovan ryhmätoiminnan keinoin. Toiminta käynnistyi kevään 2017 aikana Kymenlaakson ja Etelä-Karjalan alueen yläkouluissa toteutetuilla työpajoilla, jotka hankkeen koordinaattori toteutti osallistavien, draamalähtöisten menetelmin. Seuraava askel on käynnistää koulutusjaksoja eri paikkakunnille, joihin toivotaan mukaan sekä nuoria kouluilla pidetyistä työpajoista, että aikuisia MLL:n paikallisyhdistyksistä ja muista lasten ja nuorten kanssa toimivista organisaatioista.

Kohderymänä ovat hankepaikkakuntien 13—15 -vuotiaat yläkoululaiset, MLL:n tukioppilaat, heidän kanssaan työskentelevät ammattikasvattajat (opettajat ja muut ohjaajat) sekä MLL:n paikallisyhdistysten vapaaehtoiset.

Hankkeen sisältöpohjana ovat empatia, kuuntelemisen tärkeys sekä tunne- ja vuorovaikutustaidot. Teemoja käsitellään kiusaamisen ehkäisyä edistävillä työtavoilla. Samalla tuetaan nuoren rohkaistumista, heittäytymistä ja itsetunnon kehittymistä. Keväällä alkaneiden ja syksyllä jatkuneiden kouluvierailujen aikana yläkoulun oppilaita on tavoitettu noin 1500.

Kaakkois-Suomen sosiaalialan osaamiskeskus SOCOM toteutti yhteistyössä MLL Kymen piirin kanssa työpajoihin sähköisen oppilaskyselyn. Vuoden 2017 Lapsen oikeuksien viikon teemana oli yhdenvertaisuus. Teema juhlisti samalla 100-vuotista Suomea, jonka juhluvuoden teema oli Yhdessä. Teemat tekivät Mie kuulun! -oppilaskyselyn tulokset ajankohtaisiksi. Vastauksia saatiin yhteensä 1153. Oppilaskyselyn ja yhdistyskyselyn tulokset sivulla 20.

Julkilausuma

Yläkouluikäisillä nousee ja korostuu ystävien ja kavereiden merkitys hivenen perhettä tärkeämpänä, mutta vain hivenen. Äiti, isä ja sisarukset vain murto-osaa kavereita jäljessä. Isovanhempien merkityksen nosti esiin yli puolet vastanneista. Harrastuksista nousevat liikunta ja kulttuuri (työt), liikunta ja pelaaminen (pojat). Tytöt osallistuvat ohjattuihin harrastuksiin pokia enemmän. Polarisatio näkyy. Aktiivisten nuorten osallisuus on haastavaa, koska heidän elämässään ei väljyyttä juurikaan ole. Toinen ääripää ”ei halua mitään”. Keskustelua herätti muun muassa se, koetaanko tietokonepelaaminen harrastukseksi vai ajanvietteeksi.

Nuoret kokevat, että heitä kyllä kuunnellaan, mutta että he eivät voi vaikuttaa juuri muihin kuin itseään koskeviin asioihin. Vapaa kenttä kysymyksissä nuorilta kysyttiin, mihin asioihin he haluaisivat vaikuttaa. Vastausten kärjessä ovat koulun oloihin tai koulunkäyntiin liittyvät asiat, kuten kouluruoka, koulun yhteishenki, koululiikunta ja koulupäivän pituus. Kiusaamisen nosti vastauksiin viidesosa. Vastauksissa nousivat myös sosiaalisiin taitoihin ja vuorovaikutukseen liittyvät asiat, kuten syrjintään puuttuminen, yksinäisyys, ryhmätyötaidot, tasa-arvo ja nuorten asema.

Vastausten perusteella nuoret kokevat osaavansa kuunnella, keskustella, perustella asioitaan ja toimia ryhmässä. Empatian ja myötätunnon pohtiminen herätti mielenkiintoisia kysymyksiä. Empatiakyvyn muuttumista iän myötä on testattu tutkimuksessa, jossa eri ikäiset nuoret joutuivat tunnistamaan tunteita kuvissa esiintyvien kasvojen ilmeistä. Murrosikäiset menestyivät testissä huonommin kuin 11-vuotiaat, mutta kyky palautui taas 20 ikävuotta lähestyttäessä. Eräs 13-vuotias tyttö totesi itseanalyttisesti, että heidän tehtävänsä on ollakin vähän hankalia. Tästä syntyi keskustelua muun muassa siitä, etteikö hyvää kohtelua voisi vaatia jokaiselta, vaikkei itse tekeminen tai muu asian äärellä oleminen niin kiinnostaisikaan.

Aikuisen roolia on pohdittu myös. Nuoret oppivat mallista. Myös kiusaamisen, vihapuheen, rasismin. Joskus nuoret ihmettelevät sitä, mikseivät opettajat tai muut aikuiset osallistu ryhmäytyksiin tai osallistaviin tunteihin. Keskustelua herätti myös kysymys siitä, näkevätkö tämän ajan nuoret aikuisten mallia siitä, miten heterogeeninen ryhmä toimii yhdessä. Opettajien kanssa on pohdittu sitä, minkä verran luokkien ryhmäytymiseen on käytettävä resursseja. Kun seiskaluokka syksyllä aloittaa koulun ja osallistuu ryhmäytykseen, se ei välttämättä enää kevät puolella kannu, kun jokaisen yksilönkin muutos vuoden aikana on ollut suuri.

Teoriapohjana koordinaattori on pitänyt lastenpsykiatri Raisa Cacciatoren Mielellä eli suomen ensimmäistä nuorille kirjoitettua tietokirjaa tunnetaidoista (Tammi 2014) sekä psykologi, psykoterapeutti Tiina Röningin Kouvolassa pitämää luentoa (19.10.). Heidän mielestään nuorten mielenterveydelle on kaikista tärkeintä aikuisen aika, läsnäolo, välittäminen ja tuki, onnistumisen tunteet, myönteinen palaute; oikean toiminnan mallintaminen, opettaminen ja vahvistaminen, hyväksyntä, johdonmukaisuus ja oikeudenmukaisuus sekä omien vahvuuksien ja voimavarojen löytäminen.

Nuoret ovat mahtavia keskustelukumppaneita arvo- ja asennekeskusteluissa. Itsenäistymiseen ja identiteettikehitykseen kuuluu voimakkaasti omien mielitemysten pohdinta ja korostaminen, aikuisten arvojen kyseenalaistaminen ja viiteryhmän mukana kasvaminen. Tällöin varsinkin ryhmissä käytävät keskustelut korostuvat. Tunnetaidot yhdessä sosiaalisten taitojen kanssa muodostavat toimivan vuorovaikutuksen. Vuorovaikutus yhdessä tietoisena, vaikka pienenkin hetken kestävän kiireettömän läsnäolon kanssa mahdollistaa kohtaamisen ja aidon kuulemisen. Usein nuori ei muuta kaipaakaan.

Mie Kuulun! -kouluvierailut

MLL:n Kymen piirin nuorisokoordinaattori, teatteri- ja draama-alan ohjaaja Piia Kleimola teki vuoden aikana 30 kouluvierailua Kymenlaakson ja Etelä-Karjalan alueella ja tavannut noin 500 tukioppilasta ja noin 1500 seiskaluokkalaista.

- 23.3. Vehkalahden koulu
- 24.3. Taavetin koulu
- 31.3. Kimpisen koulu
- 3.4. Inkeröisten koulu
- 10.4. Kotkansaaren koulu
- 12.4. Iitin yläkoulu
- 19.4. Mansikkalan koulu
- 20.4. Elimäen yläaste
- 24.4. Lemin koulukeskus
- 25.4. Eskolanmäen koulu
- 26.4. Valkealan yläkoulu
- 3.5. Simpeleen yhteiskoulu
- 8.5. Hirvelän koulu
- 9.5. Myllykosken yhteiskoulu
- 11.5. Lauritsalan koulu
- 22.5. Helilän koulu
- 26.5. Naukion yhtenäiskoulu
- 29.5. Saimaanharjun yhtenäiskoulu
- 31.5. Sammonlahden koulu
- 24.8. Kymintehtaan koulu
- 13.9. Mansikkamäen koulu
- 5.10. Pappilansalmen koulu
- 25.10. Sammonlahden koulu
- 30.10. Kymintehtaan koulu
- 30.10. Elimäen yläaste
- 8.11. Sammonlahden koulu
- 18.11. Mussalon koulu
- 29.11. Kouvolan Yhteislyseo

Osallisuutta oppimassa 2017—2018

Toimintatapoja osallisuuden edistämiseen koulun hyvinvointityössä

Koulutusprosessin tavoitteena on tukea kouluja osallisuutta edistävän toimintakulttuurin rakentamisessa sekä edistää oppilaiden ja henkilökunnan yhteistyötä kiusaamisen ehkäisyssä. Koulutus vahvistaa hyvinvointityön toimintatapoja ja osallisuusra-kenteita kuten oppilaskunta-, kummioppilas- ja välituntitoimintaa. Kouluissa toteutettava kehittämisprosessi tukee koulun henkilökunnan ja oppilaiden yhteistoiminnan vahvistumista.

Koulutusprosessiin kuuluu kaksi lähiopetuspäivää, kouluissa toteutettava kehittämisestä sekä tätä tukeva verkkokeskustelu. Lisäksi MLL:n kouluttaja tekee hyvinvointi- ja osallisuusvierailun opettajakokoukseen kaikissa koulutusprosessiin osallistuvissa kouluissa. Ensimmäinen lähiopetuspäivä pidettiin 23.11. Kotkan Yhteisöotalo Messillä. Aiheena tuolloin PsT Silja Saarennon Oppilaiden osallisuus ja kiusaamisen ehkäisy -aiheinen asiantuntijaluento, joka taustoitti koko yhteisön tasolla tehtävän kiusaamis-ta ehkäisevän työn kehittämistä koulussa sekä oman koulun osallisuutta edistävän toiminnan ja oppilaiden kuulemiseen koulun hyvinvointityössä liittyvien käytäntöjen jäsentämistä.

Tukariteatterit

Hankkeen kouluvierailujen yhteydessä on tavattu myös tukioppilaita. Toiminnan kulmakiveksi nousi espoolaisen Viherlaakson koulun kuvaamataidon opettaja ja tukioppilastoiminnan ohjaaja Birgitta Nurmen käynnistämä Tukariteatteri. Tukariteatterit olivat toiminnallinen tunteja, joiden aikana kerättiin toiminnan kuulumiset, toiveet ja terveiset piirin suuntaan sekä oppilailta että tukioppilasohjaajilta.

Tukariteatterilla pyrittiin prosessiin, jossa oppilaat itse hakevat vaihtoehtoisia näkökulmia, merkityksiä ja toimintatapoja esimerkiksi koulukiusaamistapauksissa. Työtapa on ratkaisukeskeinen; ei pyöritellä ongelmaa vaan enemmänkin erilaisia ratkaisumalleja. Valmiiksi saatavat ratkaisut eivät ole itse tarkoitus, vaan enemmänkin tavoitellaan osallistujien omaa oivallusta ympäröivän maailman kysymyksiin.

Tavoitteena on tunne- ja vuorovaikutustaitojen merkityksen nostaminen, myötätunnon herkistäminen ja kiusaamisen vastainen toiminta. Työtapa osallistaa koko ryhmän, kuitenkin ilman pakkoa, oikeaa tai väärää. Tukariteatteri pohjautuu joko TIE-työpajateatterimenetelmään (Theatre in education) tai teatterin keinoja osallistavasti ja soveltavasti käyttävään forum-teatteriin.

Tukariteatteritoimintaa esiteltiin kouluvierailujen aikana tukioppilaille sekä tukioppilasohjaajille. Lisäksi opettajia, tukioppilaita sekä teatteriväkeä koulutettiin työtavan käyttöön sekä Kymenlaaksossa että Etelä-Karjalassa. Työtapaa kokeiltiin ensimmäisen kerran Kuusankosken Naukion yläkoulussa 18.—21. joulukuuta, jolloin Kaakkois-Suomen sosiaalialan osaamiskeskus SOCOM observoi yhden koulutuspäivistä.

Lape -hanke (08/2017—05/2018)

Lape -hanke on yksi valtion kärkihankkeista, jonka tavoitteena on lapsiperheiden palvelurakenteen muutosohjelman rakentaminen. MLL:n Kymen piiri on mukana omarahoituksella palkattuaan koordinaattorin Etelä-Karjalaan. Koordinaattorin työn tavoitteena on järjestöjen näkyminen palvelurakenteessa. Toimenkuvaan kuuluu MLL:n vapaaehtoisien ja yhdistysten tuki, kuntayhteistyön rakentaminen, yhteistyön kehittäminen muiden yhdistysten ja järjestöjen kanssa sekä kehittämistoiminta. Tavoitteena on saada myös uusia toimintoja käynnistetyksi MLL:n yhdistysten toimesta Etelä-Karjalan alueella. Hankkeen aikana aktivoitumista on tapahtunut muun muassa uuden perhekahvilan aloitettua toimintansa Taipalsaarella sekä Lemm, Parikkalan ja Taipalsaaren paikallisyhdistysten kuntalaisaloitteiden myötä. Hankkeen avulla on myös saatu uusia hallitustoimijoita, turvattu yhden perhekahvilan toiminnan jatkuminen sekä jatkettua toimintaa kahdessa yhdistyksessä, joissa yhdistystoiminta olisi muutoin pistetty tauolle. Uusien toimintamuotojen osalta hanke oli rakentamassa lukumummi- ja -vaaritoiminnan vaatimaa yhteistyötä sekä kehittämässä Hengarit -toimintamallia aloitettavaksi vuonna 2018.

Syksyn aikana koordinaattori oli tiiviisti mukana lape -työskentelyssä; erityisesti perhekeskustoiminnan suunnittelussa. Hän osallistui myös Lemm, Luumäen, Parikkalan, Rautjärven, Ruokolahden, Savitaipaleen ja Taipalsaaren kuntien hyvinvointiryhmien kokouksiin tavoitteenaan muun muassa yhdistysten mukanaolo suunnitelluissa perhekeskuksissa. Työn tuloksena on solmittu uusi kumppanuus-sopimus Luumäen kunnan kanssa. Myös muita kumppanuuksia on saatu vireille.

Lape -hankkeen koordinaattori Marjaana Peronmaa

MLL:n Kymen piirin toiminnalle saatiin näkyvyyttä Vauvan päivän lahjakampanjan avulla, mikä huomioitiin myös lehdistössä. Lisäksi SaiPa lahjoitti 100 lippua MLL:n vapaaehtoisille sekä toimintaan osallis-
tuville ja koordinaattori kertoi MLL:n toiminnasta Etelä-Saimaa -lehden Arjen tekijä -artikkelissa.

Uusi työ vie ympäri maakuntaa
Mari Peronmaa on osallistunut juhlien järjestelyihin uu-
Hän aloitti muutaman kuukausi sitten Mannerheimin la-
koordinaattorina Etelä-Karjalassa. Tehtävä on maaku-
Työ vie häntä ympäri maakuntaa, mutta työpiste sijait-
yhteydessä.
Hän on viritellyt yhteistyötä urheiluseurojen, yritysten
mukana Hyvä joulumieli -kampanjassa ja on ollut peru-
marttojen kanssa.
Kaikki yhteistyöhön mielellään
Peronmaa on työnsä ensi kuukausina kokenut, että vast-
— Kaikki tekevät mielellään yhteistyötä ja lähtevät muu-
Peronmaa myös auttaa Mannerheimin lastensuojeluliit-
toimintaa. Hän on ollut mukana Lapin ja Lännein perheiden

Perjantaina vietetään ensimmäistä vauvanpäivää

Etelä-Karjalan keskussairaalassa syntyville vauvoille on luvassa lahjapaketti. Me-talossa vauvat pääsevät sirkustelemään.

ÄIDELLÄ on oma päivinsä tou-
lokussa ja isillä marraskuus-
sa. Kansainvälistä lasten oi-
keuksien päivää vietetään marras-
kuussa.
Nyt vauvatkin saavat oman merk-
kipäivänsä. Sitä vietetään aina syys-
kuun viimeisenä perjantaina, ja ti-
nä vuonna päivämääräksi osuu 29.9.
Päivän on kehittänyt VauvaSuomi-
yhdistys.
ETELÄ-KARJALASSA juhlitaan heti
ensimmäistä vauvanpäivää.
Asialla on muun muassa Manner-
heimin Lastensuojeluliiton (MLL)
Kymen piiri.
— Me haluamme osallistua vauvo-
jen muistamiseen. Päättimme antaa
syntymäpäivälahjan Eksoten alueel-
la 29.9. syntyville vauvoille, kertoo
MLL:n perhekeskustoiminnan koor-
dinaattori Marjaana Peronmaa.
MLL toimittaa keskuksittain paketti
kaikille perjantain vauvoille.
— Annamme tietopaketin tuoreil-
le vauvan vanhemmille eväiksi van-
hemmuuden tiellä, Peronmaa pal-
jastaa paketin sisällöstä.
Omat lahjansa perjäntävauvoille

Juhlivat omaa merkkipäiväänsä perjantaina.
Lauritsalan seurakunnassa...
Ensimmäisen lapsensa saaneille
vanhemmille tarjottuun kerhos-
sa jon mukavaa ohjelmaa niin vau-
voille kuin vanhemmille kello 13-15.

VAVUASUOMI toivoo, että perhei-
si, työpaikoilla, palvelussa ja ko-
ko valtakunnassa käynnistetään huo-
nna vauvoihin, eli tulevaisuuteen.
Yhdistys kamustaa, että juhli-
misen muodot voivat olla yhtä yk-
silöllisiä kuin vauvat ja perheetkin.
Vauvasuomen hallituksen pu-
heenjohtaja Merja-Maarika Turu-
nen linjaa päivän tavoitteeksi sen,
että vauvan päivä on nyt ja haastei-

Änni -hanke (2016—2017)

MLL Kymen piiri on mukana seitsemän koulutyötä tekevän järjestön yhteisessä Änni -hankkeessa, jonka tavoitteena on luoda ikä- ja kulttuurisensitiivinen, osallisuutta edistävä ehkäisevän päihdetyön malli vanhempien ja ammattikasvattajien (mm. opettajat) työn tueksi. Jo alakouluikäiset lapset haluavat keskustella päihhteistä— tähän he tarvitsevat luotettavan aikuisen tukea. Hankkeessa keskitytään etenkin alakoulujen 5.- ja 6. luokkalaisiin. MLL:n Kymen piirin lisäksi mukana ovat EHYT ry, YMCA Finland, Suomen Vanhempainliitto, Raittien Ystävät ry, Music Against Drugs ry ja Koulutus Elämään -säätiö.

Hankkeessa on kehitetty Juteltaisko? -oppituntimalli, joka toimii keskustelun herättäjänä. Materiaaliin kuuluu kaksi keskustelemaa oppituntia sekä vanhempainilta. Hankkeen aikana on kehitelty myös Änni yhdessä -malli. Mallissa päihdekeskusteluja käydään vapaamuotoisissa vertaistukioissa. Tuokiot on suunnattu ensisijaisesti alakouluikäisten lasten vanhemmille kulttuuritaustasta riippumatta. Hankkeen aikana koulutetaan änni yhdessä -mallin vertaistukioiden ohjaajia.

MLL:n Kymen piirin nuorisotoiminnan koordinaattori Piia Kleimola osallistui Suomen johtavaan opetus- ja kasvatustapahtumaan, Educa -messuille 27.—28.1. Helsingissä. Piiri osallistui tapahtumaan änni — sensitiivinen päihdekasvatus osastolla. Tapahtuman monipuolinen ohjelma käsitteli ajankohtaisia aiheita niin toimialan sisältä kuin laajemminkin yhteiskunnallisesti.

MLL:n Kymen piiri osallistui Nuori2017 -messuille 27.—29.3. Tampereella. Nuoriso- ja kasvatustapahtuma mahdollisti kohtaamisen ja keskustelun sekä verkostoitumisen. Tapahtuman monipuolinen ohjelma käsitteli ajankohtaisia aiheita niin toimialan sisältä kuin laajemminkin yhteiskunnallisesti.

MLL:n Kymen piiriltä hankkeen ohjausryhmän jäsenenä toimi toiminnanjohtaja. Sisällöntuottajana toimi koordinaattori Maiju Vesa, joka osallistui vuoden aikana

7.-8.2. Emma & Elias -seminaari

9.2. Yhteen ääneen lasten asialla -seminaari, Finlandia talolla

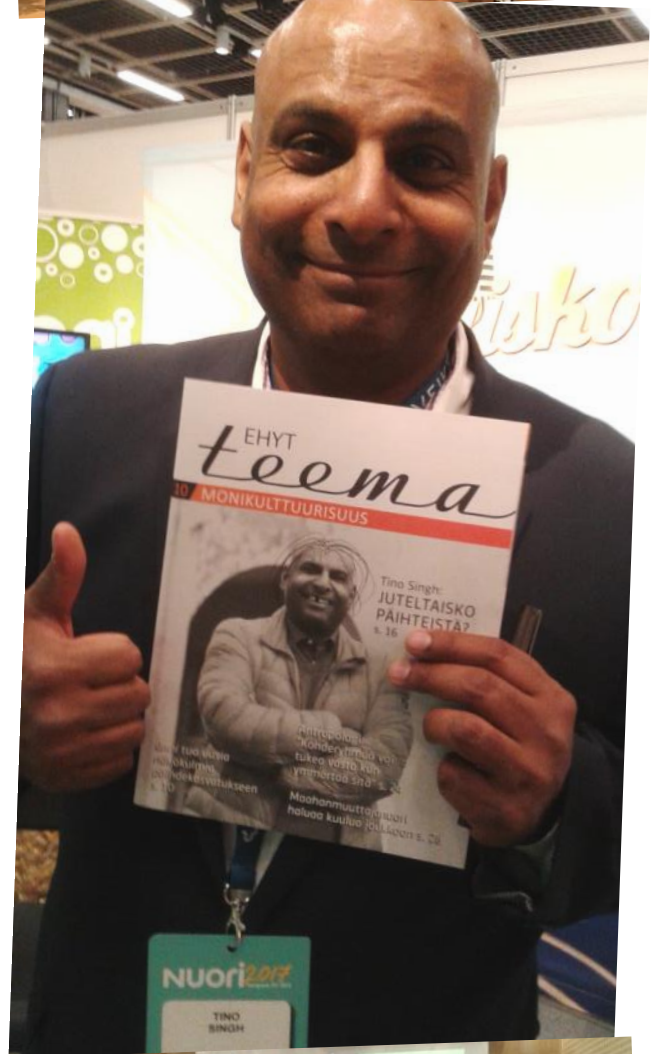
3.3. videon kuvaukset Same-eYes Oy:n kanssa

18.4. Piirihenkilöstön perehdytyskoulutus

27.-29.9. Nuori2017 -messut

16.10. & 13.11. vertaisarvioinnit

11.12. loppuarviointi

Ylin kuva 9.2. Yhteen ääneen lasten asialla -seminaarista. Kaksi alempaa kuvaa 27.—29.9. Nuori2017 -messuilta. Kuva vasemmalla Änni -videosta, joka sai näkyvyyttä myös YLE TV1 ja TV2 -kanavilla viikolla 18. Mainoksen ajoja tv-kanavilla yhteensä 28.

Hallinto

MLL:n Kymen piirin hallinnosta vastaa hallitus. Piirihallitukseen kuului vuonna 2017 puheenjohtajan lisäksi kahdeksan jäsentä. Piirihallituksen kokouksia pidettiin yhdeksän. Piirin sääntömääräinen kevätkokous pidettiin 8.4. Holiday Club Saimaalla Lappeenrannassa ja syyskokous 18.11. Mari's Coffeessa, Kouvolassa.

MLL:n liittokokoukseen Kuopiossa 10.–11.6. osallistui Kymen piiristä toimi- ja luottamushenkilöitä toistakymmentä. Liittokokouksessa valittiin edustajisto liittovaltuustoon ja liittohallitukseen. Liittovaltuustoon Kymen piirin alueelta valittiin järjestöagentti Henna Hovi ja lääkäri Jouko Leppänen ja liittohallituksen varajäseneksi lääkäri Eija Puhalainen.

MLL:n Kymen piirin tilintarkastajina toimivat Leena Anttila (HT) ja Marja-Liisa Lohtander (HT) PricewaterhouseCoopers Oy:stä. Varatilintarkastajina toimivat Päivi Värjä (KHT) PricewaterhouseCoopers Oy:stä ja Jarmo Kunttonen (HT) Tilintarkastus Kuntosesta.

Piirihallitus

Minna Kakkonen, Korian yhdistys	puheenjohtaja
Marja-Liisa Mankki, Jaalan yhdistys	1. varapuheenjohtaja
Henna Hovi, Anjalan yhdistys	2. varapuheenjohtaja
Birgitta Lindholm, Anjalan yhdistys	
Ritva Virransalo, Lappeenrannan yhdistys	
Reeta Kalliokoski, Lappeenrannan yhdistys	
Merja Kuukka, Luumäen yhdistys	
Marita Toikka, Lappeenrannan yhdistys	
Minja Katajala, Sippolan yhdistys	
Piirihallituksen sihteerinä toimi toiminnanjohtaja Christa Carpelan	
Terhi Rokkanen, Kotkan yhdistys, kunniapuheenjohtaja	
Piirihallituksen työrukkasena toimii johtoryhmä, johon kuuluivat puheenjohtaja, varapuheenjohtajat sekä toiminnanjohtaja. Johtoryhmä kokoontui kuusi kertaa vuoden aikana.	

Henkilöstö

Piiritoimiston henkilökunnassa oli vaihtuvuutta uusien hankkeiden ja organisaatiomuutosten johdosta. Aiemmin ostopalveluina Tilikievari ky:ltä hankitut taloushallinnon tehtävät tulivat talousvastaava Teija Honnin vastuulle. Keskimäärin piirissä työskenteli kymmenen kuukausipalkkaista työntekijää ja 42 tuntityösuhteista työntekijää. Tuntityösuhteisista työntekijöistä ammatillisten perhepalveluiden perhetyöntekijöitä oli 15, joista kolmella oli päätyönä MLL:n tuntityö ja 12 teki sitä sivutyönä. Nuorisotoiminnan kouluttajia oli 27, joista Uudellamaalalla työskenteli 21 ja Kymen piirin alueella 6.

Henkilöstön kehittämistyötä jatkettiin läpi vuoden. Piiritoimistohenkilökunnan työnkuvat määriteltiin saatujen rahoitusten perusteella ja tavoitteet kirjattiin yhteisesti vuosikelloon. Joka toinen viikko kokoontuneissa tiimeissä pysähdyttiin arvioimaan toiminnan suuntaa ja asetettiin yhteisiä päämääriä. Henkilökohtaisia kehittämissuunnitelmia työstettiin kehityskeskusteluissa. Toimistotyöntekijöillä oli mahdollisuus osallistua MLL:n ja muiden tahojen, omaa työtä kehittäviin koulutuspäiviin. Lisäksi vietettiin yhteinen virkistyspäivä elokuussa sekä pikkujouluja joulukuussa.

Koulutukset, joihin henkilöstö osallistui:

- 31.1. Työelämälainsäädännön koulutus
- 10.-12.2. Nuorisotyön kouluttajakoulutus
- 11.2. Lapsi- ja perhetyön ammatilliset opintopäivät
- 28.2. EK:n työsuhdekoulutus
- 8.3. Tietosuoja-aamiainen
- 3.4. Yhteiskunnallinen markkinointi
- 18.4. änni -perehdytyskoulutus
- 3.5. Vapaaehtoistoiminnan vaikuttavuuden mittaaminen

Piiritoimiston henkilökunta vuonna 2017:

- järjestökoordinaattori Joonas Kojo
- koordinaattori Maiju Vesa (perhekeskustoiminta, lapsi-, perhe- ja nuorisotyö)
- koordinaattori Sanna Kytö (perhekummitoiminta)
- koordinaattori Virpi Meriläinen (ystäväksi maahanmuuttajaäidille -toiminta)
- lastenhoitotoiminnan ohjaaja Sanna Vähäsarja (kaveri- ja lastenhoitotoiminta)
- koordinaattori Piia Kleimola (Mie Kuulun! -hanke)
- koordinaattori Marjaana Peronmaa (Lape -hanke)
- perhepalvelupäällikkö Pauliina Paakala (ammatilliset perhepalvelut)
- talousvastaava Teija Honni
- toiminnanjohtaja Christa Carpelan

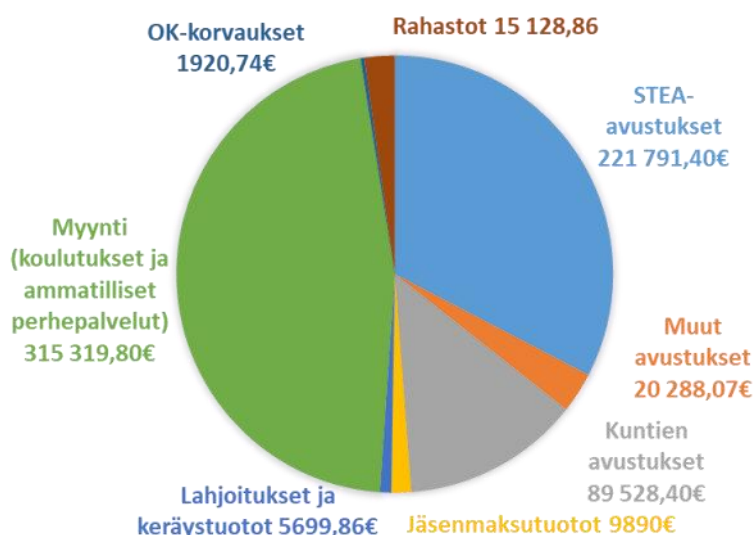
Piiritoimistolla harjoittelunsa suoritti sosionomi-opiskelija Arja Koski. Opinnäytetöitä valmistui yhteensä viisi.

- 9.-10.5. Mentalisaatiokoulutus
- 16.5. Vapaaehtoisverkko
- 23.5. Verkosto-osaamisen koulutus
- 30.5. SoTe & Lape järjestöissä
- 6.-7.6. änni päihdepäivät
- 16.8. Koko Suomi leikkii –seminaari
- 27.9. Mentalisaatiokoulutus

Talous

Piirin toiminta vuonna 2017 rahoitettiin liiton avustuksella, STEA-avustuksilla, jäsenmaksutuotoilla, koulutusten ja perhepalveluiden myynnillä, Opintokeskus Siviksen tuella, kunta-avustuksilla sekä muiden toimintaamme tukevien tahojen tuella. Lastenhoitotoimintaan saatiin rahoitusta Haminasta, Imatralta, Kotkasta, Kouvola, Lappeenrannasta ja Pyhtäältä. Vapaaehtoisen perhekeskustoiminnan ammatilliseen ohjaukseen saatiin kuntarahaa Haminasta, Imatralta, Kotkasta, Kouvola, Lappeenrannasta ja Pyhtäältä. Kotkaan ja Kouvolaan tuotettiin myös ammatillisia perhepalveluita ostopalvelusopimuksin. Vuonna 2017 piirin talous oli 1204,15 euroa alijäämäinen.

Rahoitus

Toimintaamme tukeneet Kuntakumppanit

Tiennäyttäjä jo vuodesta 1347

Muut tahot

Woikoski on pitkäaikainen yhteistyökumppani ja on tarjonnut heliumkaasut useisiin MLL:n Kymen piirin tapahtumiin.

Impedanz Tuning ry:n seitsemäs perättäinen Kouvola Night Cruising hyväntekeväisyystapahtuma järjestettiin 5.8. Kouvolan Prismakeskuksella. Ajoneuvonäyttelyn lipuista saatu tuotto lahjoitettiin MLL:n Kymen piirin kaveritoimintaan.

Etelä-Karjalan Yrittäjät lahjoitti joulutervehdyksiin tarkoitetut varat MLL:n Kymen piirille lukumummi- ja -vaaritoimintaan.

Kohtaamisia Kotkassa järjesti Illallinen Lehmuskujalla – tapahtuman 25. elokuuta. Tapahtumassa oli mukana MLL:n lasten hoitajia leikittämässä lapsia. Tuotto lahjoitettiin puoliksi MLL:n Kymen piirille ja Kotkan Pelastakaa Lapset ry:lle

OP Kymenlaakso lahjoitti Keskittäjä tekee hyvää -kampanjan joulukuun potin koulukiusaamisen vastaiseen työhön.

Posti lahjoitti joulutervehdyksiin tarkoitetut varat MLL:n piiri-järjestöille.

Kymen Seudun Osuuskauppa (KSO) lahjoitti (kuva oikealla sivulla) joulutervehdyksiin tarkoitetut varat MLL: Kymen piirin paikallisyhdistysten toiminnan tukemiseen. MLL oli mukana myös Ympäristön Auton Perheiden päivässä, jossa lapset tulivat vaihtamaan pikkuautoja. Ympäristön Auto lahjoitti vaihdetut pikkuautot MLL: n Kymen piirille.

Etelä-Karjalan Osuuskauppa Eekoo on tukenut Kymen piiriä mm. Hyvä Joulumieli -kampanjan ja Lapset ensin -keräyksen näkyvyyden saamiseksi omilla kanavillaan esimerkiksi Hotelli Lappeen ja Imatran Prisman screeneillä sekä mahdollistanut jäsenhankintaa Hyvä Joulumieli -kampanjan käynnistämässä IsoKristiinan joulun avauksessa

Jäsenedut

Orilammen Maja palvelee keskellä kauneinta suomalaista luontoa. Puhtaat vesistöt ja Repoveden kansallispuiston jylhät maisemat tarjoavat vieraille ainutlaatuisen kokemuksen. Leirintäalue ja muut palvelut on rakennettu sopivasti maisemaan istuen ja luontoa ajatellen.

Orilammen Maja tarjoaa MLL:n Kymen piirin paikallisyhdistysten jäsenille majoituspaketeista –15 % alennuksen.

Vadelmatarha on keväällä 2012 Kotkassa syntynyt sekä jomm. Kouvolaan laajentanut valloittava kirppiskauppa, viihtyisä taukotupa ja iloinen tapahtumakeskus koko perheelle.

Vadelmatarha tarjoaa MLL:n paikallisyhdistysten jäsenille itsepalvelupaikan ottaneille 4 extrapäivää kaupan päälle. Lisäksi –15 % alennus kahvion tuotteista, tilavuokrista ja lastenkutsuista sekä Kotkan ekologisista kampaamopalveluista.

Mannerheimin Lastensuojeluliitto on kansalaisjärjestö, jonka päämääränä on edistää lasten, nuorten ja lapsiperheiden hyvinvointia, lisätä lapsuuden arvostusta ja näkyvyyttä yhteiskunnassa sekä tuoda lapsen näkökulmaa päätöksentekoon.

MLL:n arvoja ovat lapsen ja lapsuuden arvostus, yhteisvastuu, inhimillisyys ja yhdenvertaisuus. Arvoja täydentävät periaatteet ovat ilo, kumppanuus, osallisuus ja arvostus.

MLL:n piirit keräävät perheiltä säännöllistä palaute- ja seurantatietoa toiminnastaan. Valtakunnallisella tasolla MLL arvioi vapaaehtoisen perhe-toiminnan vaikutuksia perheiden hyvinvointiin systemaattisen arviointimallin mukaan.

Kiinnostuitko?

MLL:n Kymen piirissä toimii yli 30 paikallisyhdistystä
Ota yhteyttä MLL:n Kymen piiriin ja kysy lisää!

MLL:n Kymen piiri
Hallituskatu 5 (2. kerros)
45100 Kouvola

Toiminnanjohtaja
Christa Carpelan
p. 050 406 3763

Lisätietoja: <http://kymenpiiri.mll.fi>

Löydät meidät myös sosiaalisesta mediasta

MANNERHEIMIN
LASTENSUOJELULIITON
Kymen piiri